

Bakonycsernyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
8056 Bakonycsernye, Rákóczi út 83.
Tel: 22/413-001
e-mail:pm.bakonycsernye@morterseg.hu

ELŐTERJESZTÉS
Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Előterjesztést készítette: Pokker Erika

Előterjesztést törvényességi szempontból ellenőrizte: Fidirich Tamásné jegyző

Jogsabályi háttér: A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendelt

Tisztelt Képviselő-testület!

Ebben az évben aktuális a pályázatokhoz is szükséges Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2 éves, kötelező felülvizsgálata. A település HEP-je 5 évre szól (legutóbb 2019-ben volt esedékes a kötelező elkészítés, amely meg is történt, legközelebb 2024-ben kell elkészíteni).

A HEP-et módosítani lehet a felülvizsgálattal, amit a képviselőtestületnek kell elfogadnia. Amennyiben az Önkormányzat nem kívánja módosítani a HEP-et, erről a döntéséről képviselő testületi ülés keretében határozatot kell hoznia, hogy a HEP két évente előírt áttekintésének eleget tettek, a HEP-et változatlan formában elfogadták.

HATÁROZAT TERVEZET

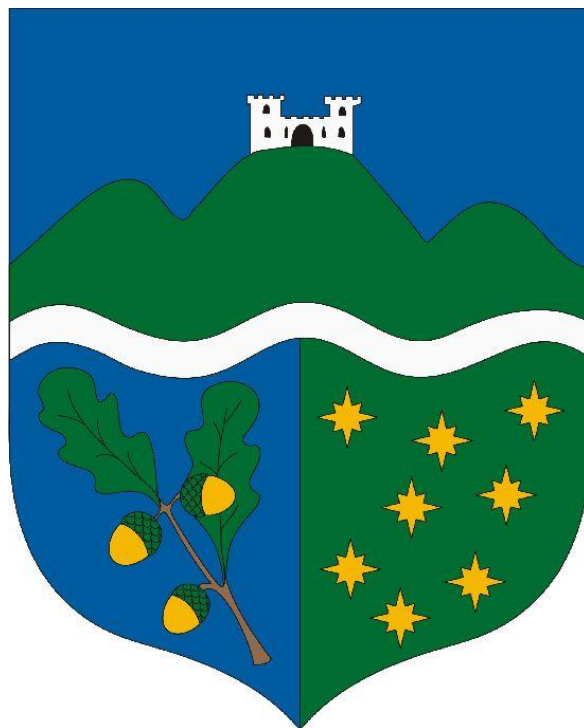
Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendeltben foglalt kötelezettségének eleget téve Bakonycsernye Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján, és megállapítást nyert, hogy a program helyzetelemzéseit továbbra is helytállóak, nincsenek lejárt határidejű intézkedések, hatékony és eredményes munka folyik, továbbá a program megfelel a módszertani útmutatónak.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Bakonycsernye Nagyközség
Önkormányzata**

DÁTUM (2019-2024)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	82
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	86
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	87
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
1. A HEP IT részletei	89
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	89
Jövőképünk.....	90
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
3. Megvalósítás	93
3.1 A megvalósítás előkészítése	93
3.2 A megvalósítás folyamata	93
3.3 Monitoring és visszacsatolás	96
3.4 Nyilvánosság	96
3.6 Érvényesülés, módosítás	98
4. Elfogadás módja és dátuma	99

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedés:

Bakonycsernye a Közép-dunántúli középhegység ÉK peremén a Gaja-patak völgyében található, mintegy 5 km hosszú, 3138 (2018 adat) főt számláló település. Mór és Bodajk után a térség harmadik legnépesebb települése.

A dimbes-dombos terepadottságú település a Bakony délkeleti lejtőin, a Gaja-patak vízgyűjtő területén található. A település területe 3810,4 ha, a 285,38 ha-os belterület a Gaja, Sári patak és 8216 sz. közút mentén mindegy 5 km hosszúságban helyezkedik el. Bakonycsernye a Kelet-Bakony része, mely terület a Natura 2000 hálózaton belül a különleges természet megőrzési területek közé tartozik.

Történelem:

Etimológizáló történészeink, nyelvészeink a község nevét "Cerny"-fekete jelentésű szláv szóból származtatják. A Bakony előnevet az 1913. évi országos rendezéskor kapta, addig "Csernye" néven szerepelt. Veszprém vármegyéhez tartozott 1956. április 1-ig, majd Fejér vármegyéhez, a móri járáshoz csatolták.

A Bakonycsernyén fellelt és feltárt tárgyak, eszközök arra utalnak, hogy a tájat már az újkőkori, késő neolitikus, illetve a késő vaskori kelta, majd római időkben is lakták az emberek.

A középkorból már húsznál több település nevét ismerjük- Gyón, Bihar, Pacmán, Sikártor, Tényő, Erdőinota, Dolosd -, a későbbi Csernye közigazgatási területén helyezkedtek el, és valamennyien Bátorkő várához tartoztak.

A középkori Csernye említése 1341-ben történik először, ahol az Újlakiak jobbágyain kívül néhány kismemesi család is élt már, míg a korábban felsorolt települések közül Dolosdot egy 1082. évi okmány említi először.

A török idők alatt Csernye és települései elnéptelenedtek, a fejlődés megtorpan, a környezet ősvadon képét nyeri vissza. Csernye újjáépítése a Nyitra és Trencsén vármegyei felvidéki szlovákokkal 1724-1726

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

között több lépcsőben történt, hozva az erdőkielés szakmai fogásait, a föld és szőlőművelés alapjait, valamint a szlovák anyanyelvet is a berencsi és csejteji uradalmakból. Bátorkő urai, a Zichy grófok biztosítják a lutheránus vallás gyakorlását, templomot és iskolát építhettek, megindul a fejlődés, és 1730-ban a lakosság száma már eléri a 300 főt. Az első kőtemplomot 1785-86-ban építették.

Az 1810-i móri földrengés Csernyén is nagy riadalmat okozott, több ház és a templom is megsérült. Csernye a XIX. század elején Veszprém vármegye legnépesebb faluja volt, ekkor a lakosság 80%-a lutheránus, 20%-a katolikus volt, a szlovákok és magyarok békében éltek egymás között. Az 1848-as forradalom és szabadságharc móri ütközetét a környező dombokról figyelték és izgulták végig a csernyeiek. 1862-ben a falu egy része tűzvészben leégett, a tűzben a templom harangjai is elolvadtak, és igen nagy károk keletkeztek. Az újjáépítés során kerültek a templomba a még ma is használatos padok, így a templom befogadóképessége is 800 főre emelkedett. A Silbermann felépítésű orgona 1867-ben készült egy felvidéki brezovai orgonakészítő műhelyében, csak néhány ilyen orgona található az országban.

Ez időben a csernyei gazdasági adottságok már elég mostohák voltak, így fejlődésnek indult a háziipar, kézművesség, a fonás, szövés, a kosárkötés. Az itt készült kosarakkal a fél Dunántúlt ellátták.

A tőkés fejlődés során a Zichy gróf család végleg kiszorult Csernyéről és a környező pusztákról. A jó pénzszerzés reményében megindult a kivándorlás a tengerentúlra. Az I. világháború mozgósítási parancsa a falu férfilakosságát nagyszámban érintette, a nagy többség az olasz frontokon harcolt, és ott is veszett el. 1920-ban megkezdődik a szénbányászás a környéken - Szarvasbúkk, Kisgyón - majd Bodajkig keskeny nyomtávú vasutat építenek a szén szállítására. Bakonycsernye bányászközséggé fejlődik. A falu az elsők között kap villanyvilágítást, gyógyszerterápiát, orvost, a Gaja-patak völgyében több vízimalom is épül. A II. világháború helyi harcai 1945. március 20-21-én zajlottak a német és szovjet alakulatok között, a település március 21-én felszabadult. Az 1947-48. évi magyar-szlovák lakosságcsere a települést is érintette. Közel 500 fő települt át, és 40 fő érkezett. Az 1950-es években megépül és termelni kezd a Balinkai szénbánya, amely igen sok csernyei családfenntartónak ad további munkalehetőséget.

1970. július 10-én nagy árvíz pusztít a településen, a Gaján lévő valamennyi híd megrongálódott, néhányat újjá kellett építeni.

1974-ben ünnepelte a község fennállásának 250. évfordulóját. Ez alkalomból megjelent dr. Heiczinger János érdemes orvos "Bakonycsernye múltja a telepítéstől 1849-ig" című könyve. Erre az ünnepségre megalakult a szlovák Hagyományörző Asszonykórus 15 fővel, amely az elmúlt 25 évben igen jól végezte a községben a fellelhető hagyományok ápolását, őrizte őseink népi kultúráját.

A községnek jól felszerelt 300 tanuló befogadó iskolája van, 2 óvodája 150 gyermek elhelyezésére képes. A művelődési ház és könyvtár, a zeneiskola jól szolgálják a község igényeit. A község vallásos élete igen színes képet mutat. A történelmi felekezetek mellett megtalálhatók még, kisebb vallási közösségek is.

A 275. évforduló alkalmából az evangélikus egyház és a Szlovák Kisebbségi önkormányzat márvány emléktáblát állít az elmúlt időszak evangélikus lelkészeinek, amely a templomban megtekinthető.

A sport és szabadidős tevékenység a község életében igen meghatározó, és már 50 éves múltra tekint vissza. A 800 m² alapterületű iskolai tornacsarnok az év minden szakában jól kihasznált.

Az 1994. évi országos önkormányzati választásokon megválasztásra került a helyi Szlovák Kisebbségi önkormányzat is, felvállalva a hagyományörzést és szlovák nyelvpolást.

A község infrastrukturális ellátottsága jó, a víz-, villany-, telefon-, gáz-, és szennyvíz-hálózat teljesen kiépített. Jó néhány jól működő kis-, és középvállalkozás van a településen. A község önkormányzatai 1997-ben avatták a település címerét és zászlaját.

1998-ban került kiadásra Simek Valéria költő harmadik verseskötete, témái helyi vonatkozásúak. A helyi sportegyesület 50 éves fennállásának évfordulójára megjelent Varga Ferenc visszaemlékezési könyve.

A községben a falusi turizmus lehetőségeinek kihasználása, megszervezése most van folyamatban, a szálláslehetőségek és az ellátás magánházaknál már biztosított.

A kirándulni, pihenni vágyókat várják a kisgyóni turistaházak is, a gyönyörű, jó levegőjű bakonyi erdő, ahol számos jelzett turistaút szolgálja az aktív pihenést. Sportvadászat a környékbeli vadásztársaságoknál megoldható, horgászni a község tulajdonában levő 12 ha-s halastavakon lehet.

2013. január 1-jétől Bakonycsernye Község Önkormányzata Balinka és Nagyveleg községekkel közös önkormányzati hivatalként működik tovább.

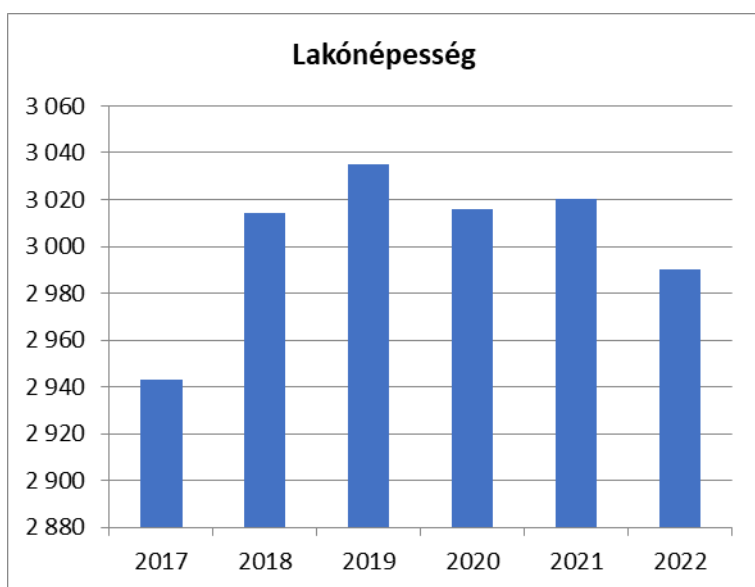
A település lakónépessége:

Az alábbi diagramokkal kívánom ábrázolni a település lakosságszámának alakulását, csökkenését, több év adatait feldolgozva, illetve a népességfogyást, és öregedést tükröző kimutatásokat.

1. számú táblázat - Lakónéesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 943	bázis év
2018	3 014	102,41%
2019	3 035	100,70%
2020	3 016	99,37%
2021	3 020	100,13%
2022	2 990	99,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Jól látszik, hogy a település népessége csökkenő tendenciát mutatott 2016-ig, viszont 2017-től újra növekszik ez a szám.

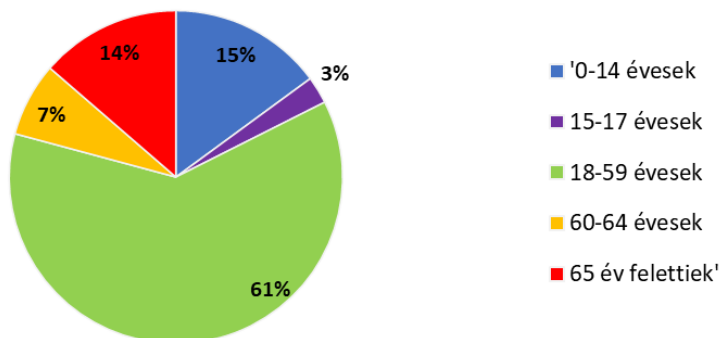
A lakosságszám csökkenésében szerepet játszott, hogy többen költöztek el a településről, mint ahányan beköltöztek. A település népességmegtartó ereje nem volt elég nagy.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

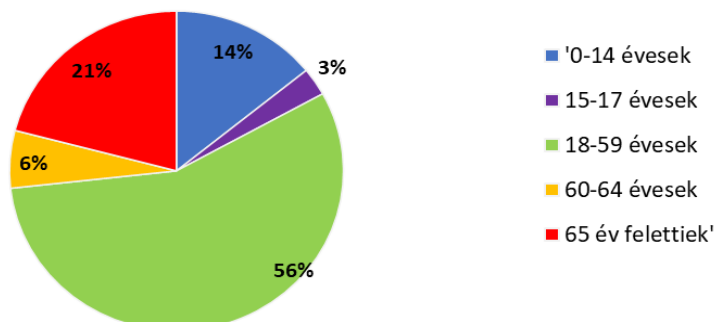
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 548	1 601	3 149	49,16%	50,84%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			99	3,14%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	231	227	458	7,34%	7,21%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	45	86	1,30%	1,43%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	954	901	1 855	30,30%	28,61%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	111	93	204	3,52%	2,95%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	211	335	546	6,70%	10,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

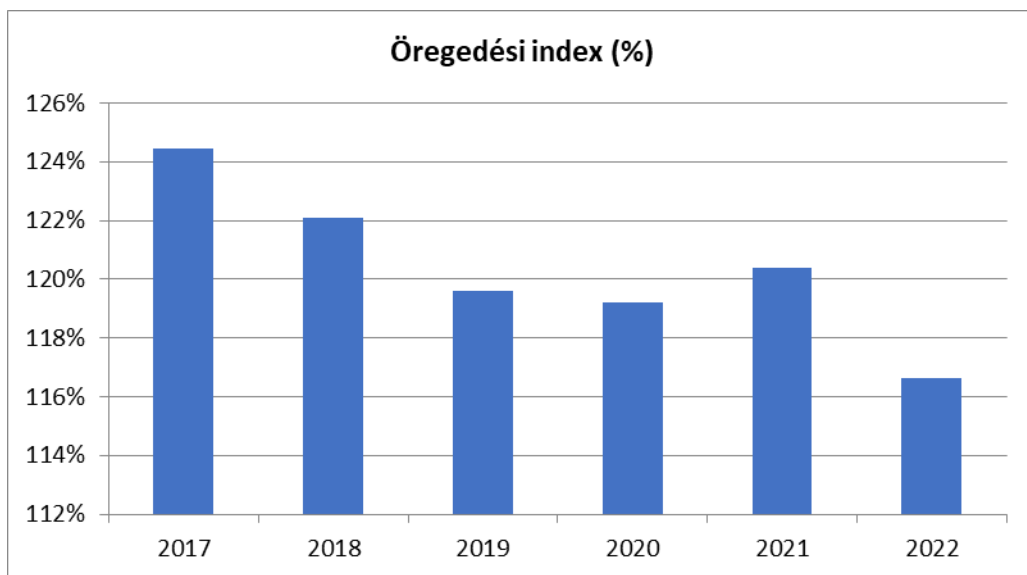

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	519	417	124,46%
2018	536	439	122,10%
2019	549	459	119,61%
2020	546	458	119,21%
2021	555	461	120,39%
2022	554	475	116,63%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	6,12
2018	18,80
2019	7,60
2020	-0,66
2021	-1,66
2022	1,66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,12
2018	1,34
2019	-2,98
2020	-6,28
2021	2,98
2022	-4,97

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Rontott továbbá a lakosságszámin az a helyzet, hogy kevés volt a gyermekszületés a településen.

Értékeink, küldetésünk

A település intézményei, szolgáltatásai:

Óvodák: A településen 2 óvoda működik, melyek összesen 150 gyermek elhelyezésére képesek.

Bakonycsérnyei Bóbita Óvoda-Mini Bölcsőde:

A Napköziotthonos Óvoda egységes óvoda-mini bölcsődeként működik 2 épületben, melyből a Rózsa utcai épületben található meg a mini bölcsőde (mini bölcsőde = max férőhely 8 gyermek).

Az Alapító okirat szerint alaptevékenysége az óvodai nevelés, ellátás, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, bölcsődei ellátás.

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére a szakértői vélemények előírása alapján a gyermekek gyógypedagógiai, mozgásfejlesztő és logopédiai foglalkozásokon vesznek részt. Az intézményben logopédus, konduktor, fejlesztő pedagógus segíti a gyermekek felzárkóztatását, fejlesztését.

Evangélikus Óvoda:

Az óvoda a Bakonycsérnyei Evangélikus Egyház által fenntartott, önálló igazgatású nevelési intézmény 2000.augusztus 28. óta működik.

Az óvoda kiemelt hangsúlyt fektet a keresztény értékek közvetítésére, az óvodások testi-lelki szellemi szükségleteinek kielégítésére, a szűkebb és tágabb környezetük megszerettetésére, valamint a játék, mint alaptevékenység előtérbe helyezésére.

Az óvoda kiemelten foglalkozik a differenciált képességfejlesztéssel, amely lehetővé teszi, hogy az egyéni sajátosságához, az eltérő fejlődési ütemhez és érzéshez igazodó fejlesztést biztosítson a gyermekek számára.

Bakonycsérnyei Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény:

A községnek jól felszerelt 300 tanulót befogadó iskolája van, mely 8 évfolyamos általános iskola alapfokú művészetoktatással.

A kiszűrt beilleszkedési és magatartási zavarral küzdő tanulók előrehaladását fejlesztő pedagógus alkalmazásával segítik. Az iskola a tantárgyfelosztásában rendszeres órakeretet biztosít a felzárkóztatásra. Fenntartói elvárás alapján 2. osztálytól lehetőség van idegen nyelv tanulására. Az idegennyelv- oktatás eredményességét csoportbontással is elősegítik.

Az alsó tagozat munkáját és a szaktárgyi oktatást szakmai munkaközösségek segítik. 5-8. osztályban a szakos ellátottság majdnem 100%-os.

Az iskolában szakkörök, tömegsport, DSK, gyógytestnevelés, énekkar működik. A 8. évfolyamon felvételi előkészítőre járhatnak a tanulók. Az 1-4 évfolyamon napközi, a felső tagozaton tanulószoba van.

A törvényi előírás szerint helyet biztosítanak a katolikus és evangélikus hitoktatás foglalkozásaihoz.

Zeneiskola

A Zeneiskolában a következő tanszakok működnek:

Billentyűsök: zongora, szintetizátor.

Fafúvósok : furulya, fuvola, klarinét.

Rézfúvósok : trombita, kürt, tenorkürt, tuba.

A zenetagozat fúvós növendékei részt vesznek a Móri Fúvósenekar munkájában és egyaránt részt vesznek a nemzeti ünnepekkel kapcsolatos megemlékezéseken, kiállítás megnyitókön, versenyeken, találkozókön.

A tagozat meghatározó szerepet tölt be a falu kulturális életében.

Közművelődés:

A Művelődési Ház rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül. A programok szervezésével, valamint közösségek létrehozásával célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének építése, civil szervezetek és egyéni kezdeményezések fogadása, támogatása és az együttműködés révén az információ áramlásának biztosítása, kulturált szabadidő eltöltés megvalósítása. A Művelődési Ház gyakorlatilag minden hónapra jutó aktív időtöltést nyújt minden korosztály számára. A programok közül kiemelendő az évről-évre megrendezésre kerülő Családi Majális májusban, 6-12 évesek számára nyári játszóház, 3 napos Falunap júliusban, szüreti felvonulás szeptemberben és természetesen a nemzeti ünnepekről, bányászok védőszentjéről, Szent Borbáláról, és a nagyobb ünnepekről való megemlékezés is hagyományos programja a Művelődési Háznak.

A Művelődési Házban működő állandó klubfoglalkozások közé az alábbiak tartoznak:

- Nyugdíjas Klub – klubdélután
- Ifjúsági Klub – klubdélután
- Nő Klub – klubdélután
- Hit Gyülekezet imadélután
- Hang-Szín Tér Művészeti Iskola bakonycsernyei tagozat tanórái
- JumpFitness
- Jóga
- Hip-Hop táncóra

A településen működik könyvtár, a Művelődési Ház épületben.

Egészségügyi ellátás:

A településen Védőnői Szolgálat, valamint 2 házi orvosi rendelő, fogászat és gyógyszertár is működik.

Szociális Alapszolgálat:

A településen Bakonycsernye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében nyújtja az alábbi szolgáltatásokat:

- szociális alapellátások: családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés
- önálló gyermekjóléti szolgáltatás.

A Szociális Alapszolgálat célcsoportjai többnyire a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, mint mélyszegénységben élők, betegek, fogyatékkal élők, idősek.

Közzolgáltatások elérése:

A település lakossága a közzolgáltatások többségét helyben eléri. A településen, mint a fentiekből is kitűnik biztosítottak és elérhetők az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közzolgáltatások.

A településen található postahivatal, gyógyszertár, 2 óvoda, mely közül az egyik egységes óvoda-bölcsődeként működik, általános iskolai oktatás és nevelés egy-nyolc évfolyamon. Biztosítottak továbbá az alapvető egészségügyi szolgáltatások és szociális szolgáltatások, közművelődésre van lehetőség.

A község nevezetességei:

- Evangélikus templom – későbarokk épület.
A 275. évforduló alkalmából az evangélikus egyház és a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat márvány emléktáblát állított a település evangélikus lelkészeinek, amely a templomban meglekinthető.
- Bányász emlékpark
- Csikling várrommaradványai Bakonycsernyétől 4 km-re található.
- 18. századi katolikus templom.
- 19. századi tornácos parasztházak,
- 1848-as emlékmű, és a háborús áldozatok emlékműve a Pacmán hegyen,
- a2. világháborús áldozatok bronz emléktáblája a brezovai temető halottasházán.

- Testvértelepülési emlékhely a főút melletti autós pihenőben
- Az ősi kulturális emlékek, értékek megőrzésére Szlovák Közösségi Ház.

Küldetés: lakosság megtartása, azaz a népességmegtartó képesség erősítése, az életkörülmények és életminőség javítása, a korábban biztosított szociális és jóléti juttatások megtartása. Hosszú távon cél a község fennmaradása, fenntartása, életképessé tétele.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bakonycsernye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogsabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a koncepció nem szokott tartalmazni.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a program nem tartalmaz.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezzer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A koncepciót az önkormányzat elkészítette.

Köznevelés-fejlesztési terv² – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a

² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településfejlesztési stratégia – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról. Tekintettel a jogszabályi előírásra mely szerint a településfejlesztési stratégiát a fővárosi önkormányzatnak kell elkészítenie, ez Bakonycsernye község vonatkozásában nem releváns stratégia.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatokat ahelyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. A településrendezési tervet 2010-ben fogadta el a testület. A terv a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének illetve a lakóterületek fejlesztésének, bővítésének lehetőségét is tartalmazza figyelembe véve a természeti és környezetvédelmi előírásokat

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A településszerkezeti terv a településrendezési terv része, így azok összhangban vannak figyelemmel a környezetvédelmi előírásokkal, tartalmazva a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének lehetőségét, az esetleges lakóterületek fejlesztésével együtt.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. A településfejlesztési koncepciót 2010-ben fogadta el a testület, megfogalmazva benne a település fejlesztésének lehetőségét, irányvonalát. A fejlesztési koncepció foglalkozik többek között a lakónépesség megtartásával, az öregedés megállításának, lassításának lehetőségével, megfogalmazva a célt, élhetővé és lakosság-megtartóvá téve a települést, elősegítve a fiatalok letelepedését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bakonycsernye és Balinka községek már 1998-ban létrehozta egy óvoda és iskola fenntartási társulást, ennek egyik oka, hogy a szomszédos Balinkán sem iskola sem óvoda nem működik. A társulás 2007-ig létezett.

A jogszabályi háttér és az anyagi ösztönzők miatt Nagyveleg község 2005-ben csatlakozott a móri kistérséghez, mellyel a közösen ellátott feladatok miatt (hétfévi, hétközi háziorvosi ügyelet, iskola fenntartás, belső ellenőrzés, katonai referensi feladatok ellátása, gyepmesteri feladatok ellátása stb.) ma is tagja a szerveződésnek.

Bakonycsernye, Balinka és Nagyveleg községek Képviselő-testületei 2012. március 1-ei indulással létrehozták a 3 településre vonatkozóan a családsegítő és gyermekjóléti szociális társulásukat. A társulás

jól működik megfelelő számú és képzettségű személyt foglalkoztatva a felmerülő problémák kezelésére, orvoslására.

A fenti említett 3 település 2013. január 1-ei hatállyal hozta létre a Közös Önkormányzati Hivatalt, így az együttműködés még szorosabbá vált.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatnak számít, hogy a lakosság száma 2016-ig évről évre csökkent.

Az öregedési index 100 % felett van már évek óta, ami a népesség előregedésének számszerűsített jele.

Releváns adat, hogy a születések száma 2016-tól növekszik, amikor a népességszám csökkenése is megállt, így javulás indult el. Azonban a községben, a halálozások száma még mindig magas a születések számához viszonyítva.

A regisztrált munkanélküliek aránya a 2008-as válságot követően sem csökkent jelentősen. Releváns továbbá az is, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma nő, és közöttük több a nő.

A vizsgált időszakban a településen élő gyermekek negyede rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Nem releváns adat, hiszen pontos kimutatásunk nincs a községben élő romák számáról, ennek ellenére számukat meg tudjuk becsülni. Számításaink szerint kb. 100-150 főre tehető számuk.

Az országos illetve az ország északi észak-keleti megyékben élő roma lakossághoz képest megállapítható, hogy Bakonycseryne településen nem jellemző, hogy a község belterületi részeitől szegregáltak, telepszerűen élnek. A romák beilleszkedtek a lakosságba, többnyire elszórtan egy utcában egymás szomszédságában élnek romák és nem romák immár évtizedek óta.

A romák által lakott ingatlanokban többségében van vezeték ivóvíz, szennyvíz rákötés, villany, néhányuknál központi gázfűtés, és internet elérhetőség is adott.

Kirívó, közösségellenes magatartásról, a többségi társadalom részéről táplált esélyegyenlőtlenségről nem beszélhetünk a községben.

Gyermekek:

Az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében gyermeknek tekintjük a 0-18 éves korosztályt.

Ennek értelmében Bakonycserynén a gyermekek a lakónépesség 18 %-át teszik ki.

Arányuk stagnáló tendenciát mutat. E tendenciát igazolják még a korábban bemutatott táblákon (természetes szaporodás, gyermekszám) túl az oktatási-nevelési intézményekbe beíratott gyermekek számának alakulása is.

Aktív korúak:

Az 1993. évi III. a szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló törvény értelmében a 18. életévet betöltött, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 64. életévet be nem töltött személy aktív korú. Bakonycserynén (2017. évi adatok alapján) 2077 fő aktív korú él. A lakosság 66 %-a.

A régióban az 1990-es évek elején megindult gazdasági növekedés következtében mára magasabb a foglalkoztatottak aránya az országosnál.

Idősek:

Magyarországon a társadalom öregedésének problémája egyre hangsúlyosabb.

A népesség öregedése az elmúlt 125 évben szembetűnő. Az időskorúak száma és aránya jelentős növekedést mutat a közelmúltban is, amikor is számuk több mint 1 millióval emelkedett, miközben a népesség száma fokozatosan csökkent. Jelenleg is tapasztalható előregedés, mely az inaktív népesség arányának jelentős növekedését eredményezi.

Bakonycserynén a lakosság 16 %-a 60 éven felüli. E szám szerint valamivel kedvezőbb a helyzet az országos átlaghoz képest.

Egészségi állapotukat tekintve az idős korosztályról elmondható, hogy az EU országainak összehasonlításban rendkívül rossz az állapotuk, míg az elmúlt néhány évtizedben jelentősen javult az európai lakosság egészsége, addig hazánkban az utóbbi közel negyven évben drámai romlás következett be. A helyi egészségi állapot jellemzők nem térnek el az országos jellemzőktől.

A megyei adatok szerint a mutatkozó szükséglet közel fele nem szociális rászorultság alapon jelentkezik, hanem ápolási-gondozási szükséglet, önellátási zavar, együttélési, generációs problémák miatt, magányosság miatt közösségre vágyik, biztonságérzet növelése miatt. Az idősek szükségletei a jelenlegi szolgáltatási kínálathoz képest nem csak több, hanem sokkal árnyaltabbak. Életszerű, hogy a mára kialakuló helyzetben sokkal több, differenciáltabb szolgáltatási kínálat iránti igény jelentkezik, és ennek megfelelő szolgáltatási kínálatot kell teremteni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok

gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Atársadalmileszakadámeghatározórészben tehataszegénységgelösszefüggőkörülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénység kockázatok különösen újtják gyermekeiket és hátrányos helyzetű térségekben élőkét. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma, „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások

jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A roma közösségek helyzetének elemzése során a vizsgálatot nehezítette, hogy a településen nincs egyértelmű statisztika roma lakosságszámra vonatkozóan, és a népszámlálási adatok sem tartalmaznak adatot erre vonatkozóan.

Romának az tekinthető, aki annak vallja magát és erről nyilatkozik. Nincs ilyen nyilatkozatunk egyetlen bakonycseryei lakostól sem. Ennek ellenére azonban számukat meg tudjuk becsülni. Számításaink szerint kb. 100-150 főről beszélhetünk.

Jellemzően a romák **nem szegregáltak**, telepszerűen, elkülönülten élnek, hanem a település belterületi ingatlanjaiban a magyarokkal együtt. Bakonycserye község lakott belterületein megoldott a szennyvízhálózat, vezetékes víz, és gázellátás, mely szolgáltatások többnyire egyébként a romák által lakott ingatlanokban is megtalálhatók.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Az önkormányzat nem rendelkezik naprakész a lakosság anyagi helyzetét teljes mértékben feltérképező kimutatással.

A különböző rászorultsági alapon történő önkormányzati támogatások számából azonban következtethetünk a településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetére.

2017-ben a 0-17 évesek 21,9 %-a részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, vagyis a család egy főre jutó havi jövedelme nem haladta meg a 37'050,- Ft-ot, illetve a 39'900,- Ft-ot.

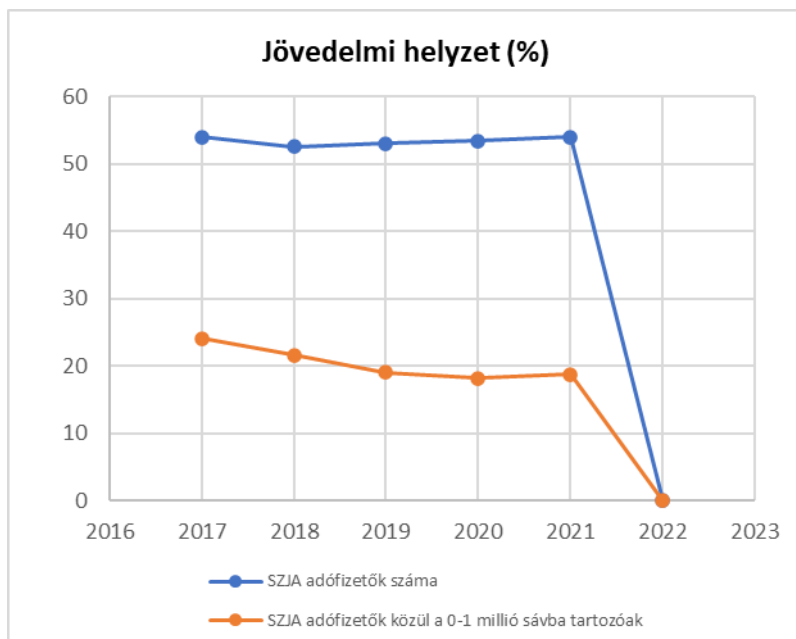
Az aktív korú népesség 2,1 % részesül aktív korúak ellátásában, mely ellátás jogosultsági feltétele szintén az alacsony jövedelemhatár.

Fenti ellátásokban részesítettek számából kiszámolható, hogy 2017-ben a lakónépesség 6,86 %-a részesült rászorultsági alapon önkormányzati támogatásban. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez egy hozzávetőleges számítás, hisz egy család rászorultság függvényében a fent felsorolt támogatásokból többre is jogosultságot szerezhethet, valamint nincs tudomásunk a településen élők átlagnyugdíjáról, bruttó átlagbéréről, egyéb tartozásokról, eladósodásról, mely adatokból becsülhető lenne a településen létminimum alatt élő személyek száma. A településen 9 komfort nélküli lakás van.

Fenti számadatokról azonban általánosságban elmondható, hogy a lakosság nagy része átlagos anyagi körülmények között él.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	53,91	24,11
2018	52,55	21,65
2019	53,04	19,00
2020	53,38	18,14
2021	53,93	18,72
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

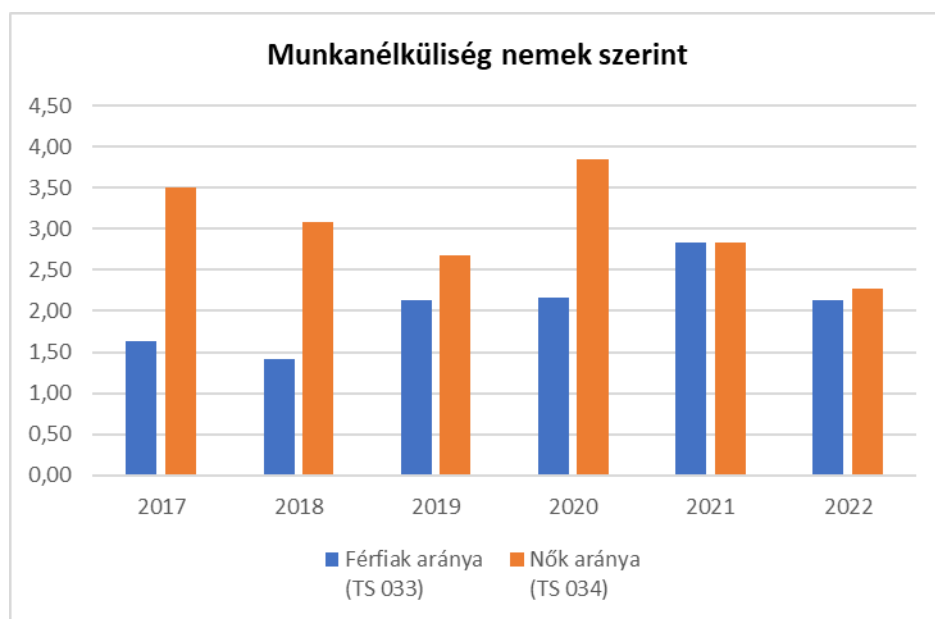
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Fentebb megállapítást nyert, hogy a településen élő álláskeresők száma 2012-höz viszonyítva némileg csökkenő tendenciát mutat.

A településen élő munkanélküli aktív korú lakosság arányait tekintve megállapítható, hogy előfordul, de nem jellemző a magas munkanélküliség, valamint, hogy a munkanélküli nők és férfiak arányában változás kezdődött, hiszen 2012-ben még a munkanélküli nők aránya jelentősen magasabb volt, mint a férfiaké, az évek során ez a különbség egyre csökken. Míg 2012-ben a két nem közti különbség 1,5 %, 2016-ra 0,5 % különbség figyelhető meg. Megállapítható tehát, hogy 4 év alatt a különbség harmadára csökkent.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,63	3,51	2,57%
2018	1,42	3,08	2,25%
2019	2,14	2,68	2,41%
2020	2,17	3,85	3,01%
2021	2,83	2,84	2,84%
2022	2,13	2,27	2,20%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

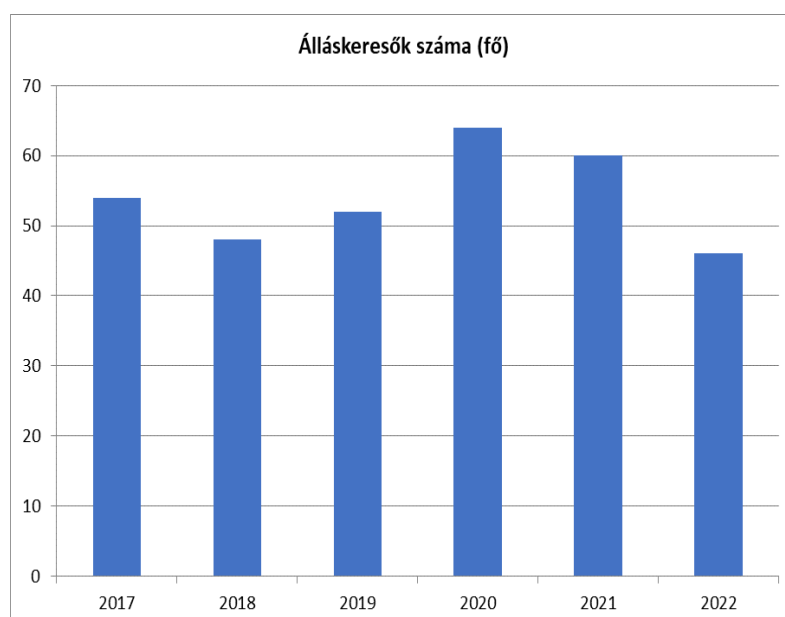

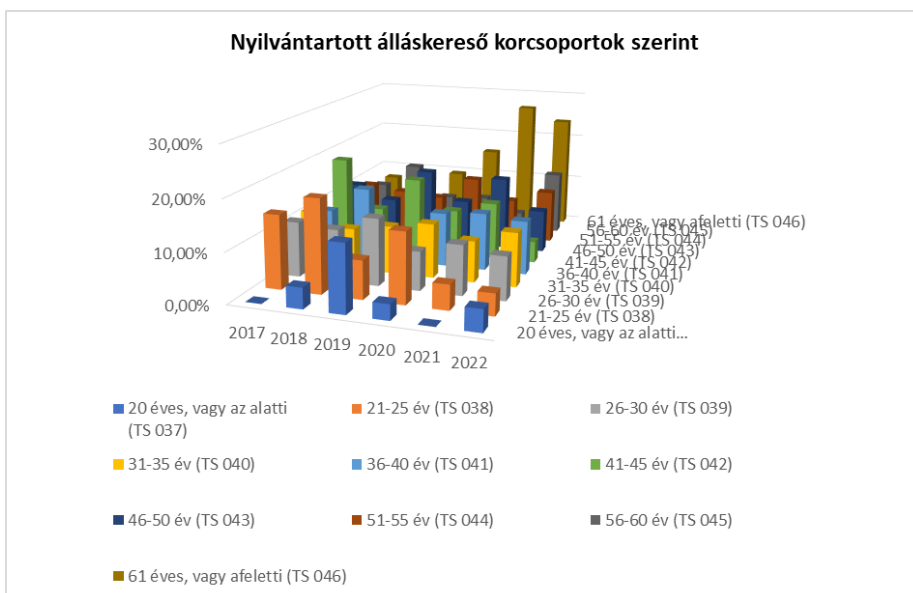
Továbbá fontos figyelembe venni a munkanélküliek számát korcsoportos bontásban is.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	54	48	52	64	60	46
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	2,00	7,00	2,00	0,00	2,00
	%	0,00%	4,17%	13,46%	3,13%	0,00%	4,35%
21-25 év (TS 038)	Fő	8,00	9,00	4,00	9,00	3,00	2,00
	%	14,81%	18,75%	7,69%	14,06%	5,00%	4,35%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	5,00	7,00	5,00	6,00	4,00
	%	11,11%	10,42%	13,46%	7,81%	10,00%	8,70%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	4,00	5,00	7,00	5,00	5,00
	%	11,11%	8,33%	9,62%	10,94%	8,33%	10,87%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	7,00	1,00	7,00	7,00	5,00
	%	9,26%	14,58%	1,92%	10,94%	11,67%	10,87%
41-45 év (TS 042)	Fő	10,00	4,00	8,00	6,00	7,00	2,00
	%	18,52%	8,33%	15,38%	9,38%	11,67%	4,35%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	4,00	8,00	6,00	9,00	4,00
	%	11,11%	8,33%	15,38%	9,38%	15,00%	8,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	4,00	4,00	8,00	5,00	5,00
	%	9,26%	8,33%	7,69%	12,50%	8,33%	10,87%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	6,00	3,00	4,00	2,00	6,00
	%	7,41%	12,50%	5,77%	6,25%	3,33%	13,04%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	3,00	5,00	10,00	16,00	11,00
	%	7,41%	6,25%	9,62%	15,63%	26,67%	23,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

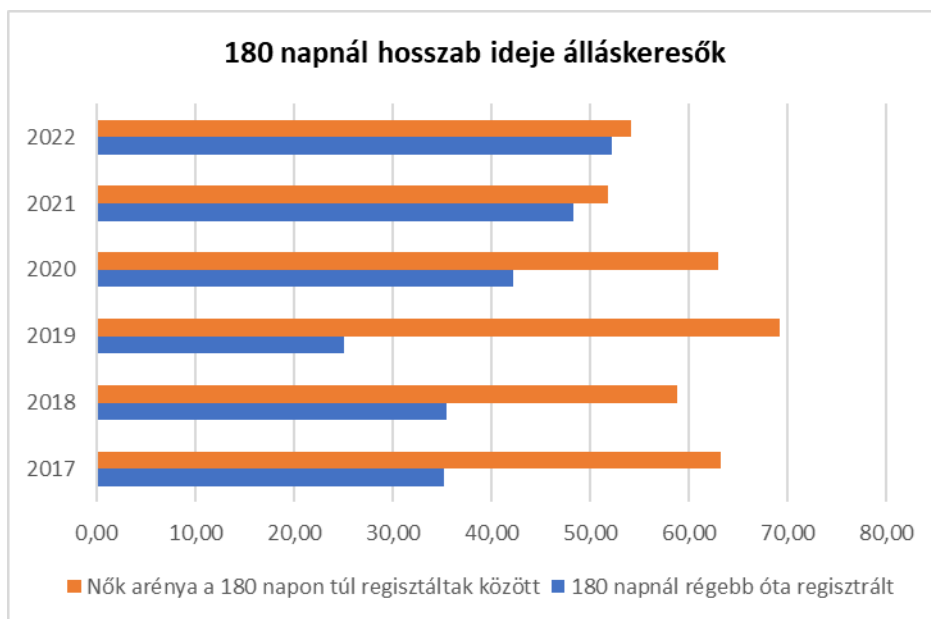

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	35,19	63,16
2018	35,42	58,82
2019	25,00	69,23
2020	42,19	62,96
2021	48,33	51,72
2022	52,17	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

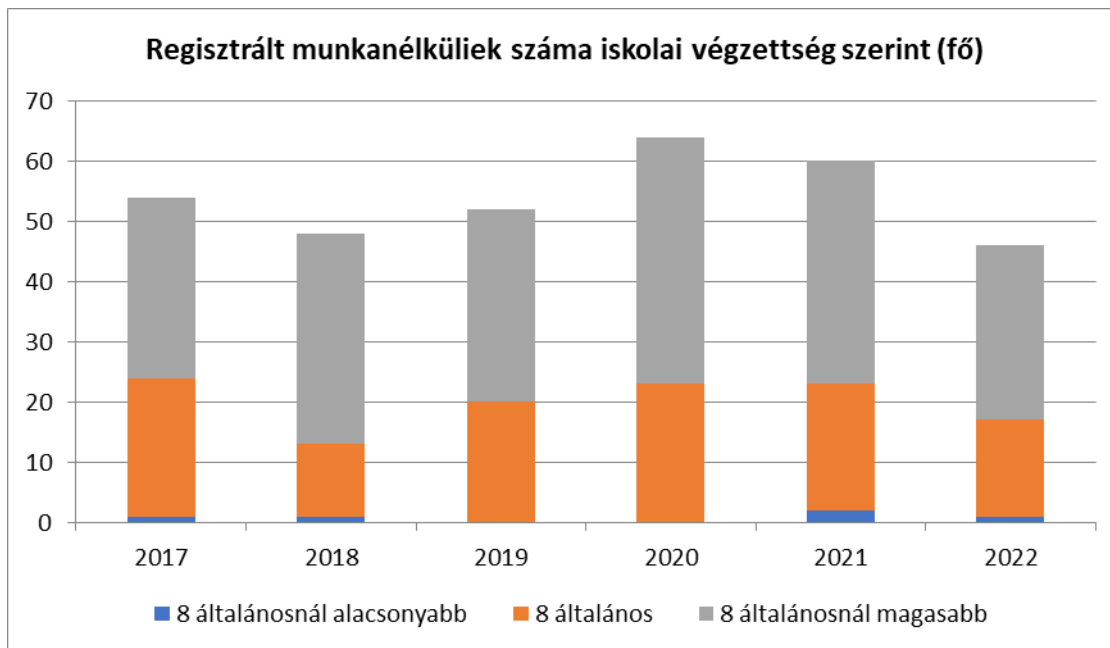
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A következő táblázatból is jól látszik, hogy a munkanélküliek iskolázottságát tekintve a településen élő munkanélküliek közül többségében 8. általános iskolai osztálynál magasabb végzettséggel rendelkeznek. Bakonycsernyén tehát nem jellemző, hogy a munkanélküliség az alacsony iskolai végzettségnek tudható be, előfordulhat azonban, hogy a meglévő szakképzettség a mai igény számra nem piacképes.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	54	1	1,85%	23	42,59%	30	55,56%
2018	48	1	2,08%	12	25,00%	35	72,92%
2019	52	0	0,00%	20	38,46%	32	61,54%
2020	64	0	0,00%	23	35,94%	41	64,06%
2021	60	2	3,33%	21	35,00%	37	61,67%
2022	46	1	2,17%	16	34,78%	29	63,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat igyekszik a lehetőségeket kiaknázva alkalmazni közfoglalkoztatás keretében a helyi lakosokat. Éveken keresztül sikerült így megoldani a különböző közösségi intézmények takarítását, a zöldterületek kötelező rendben tartását, a közterületi műtárgyak karbantartását, időjárásból adódó kellemetlenségek elhárítását.

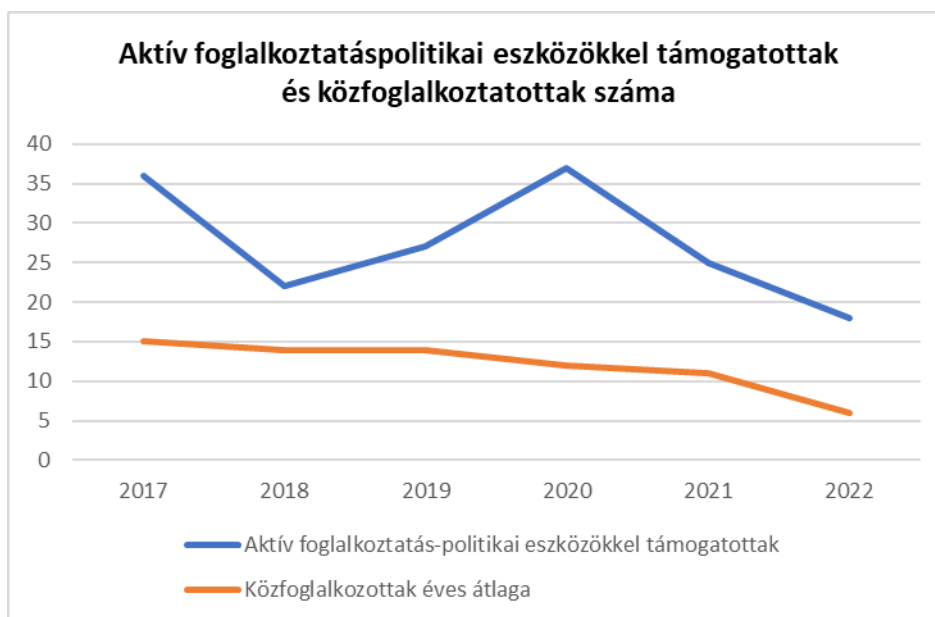
A településen nehézséget okoz azonban, hogy a nehéz fizikai munka okán többnyire férfi munkaerőre van szükség, akik azonban fenti elemzésekből is kiténik, hogy kevesebben vannak, mivel nagyobb eséllyel tudnak elhelyezkedni.

A korábbi évekhez képest javult az a helyzet, hogy nem volt lehetőség a foglalkoztatottak hosszabb távú alkalmazására.

Összevetve a közfoglalkoztatásban résztvevők számát a nyilvántartott álláskereső számával megállapítható, hogy a közfoglalkoztatással nem pótolható a hiányzó munkalehetőség.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	36	15
2018	22	14
2019	27	14
2020	37	12
2021	25	11
2022	18	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A település rendezési terve, fejlesztési koncepciója vállalkozásra alkalmas területeket meghatároz, több ipari, gazdasági lehatárolás is van, ennek ellenére a vállalkozások száma jelentősen nem nő, mely természetesen összhangban van a világ gazdasági helyzetének stagnálásával is.

Az önkormányzat vezetésének nincs tudomása jelentősebb beruházás tervezett megvalósításáról, felmerült a község határában egy szénbánya nyitásának lehetősége, de egyelőre előzetes felmérési szakaszban járnak. Az önkormányzat nyitott a telephely engedélyezésre, igény és lehetőség szerint új vállalkozói területek vagy akár turisztikai lehetőséget biztosító területek kijelölésére, lehatárolására, biztosítására.

Potenciális munkalehetőség, mint fentebb már említettük inkább a képzetlenebb munkaerő számára idényjelleggel adott. Jelentősebb számú munkálatok Mórton találhatóak, bár ott is elsősorban a betanított többműszakos munkarendben keresnek főleg női munkaerőt.

A multi vállalatok a lakosok ingáztatását vállalják, biztosítják.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

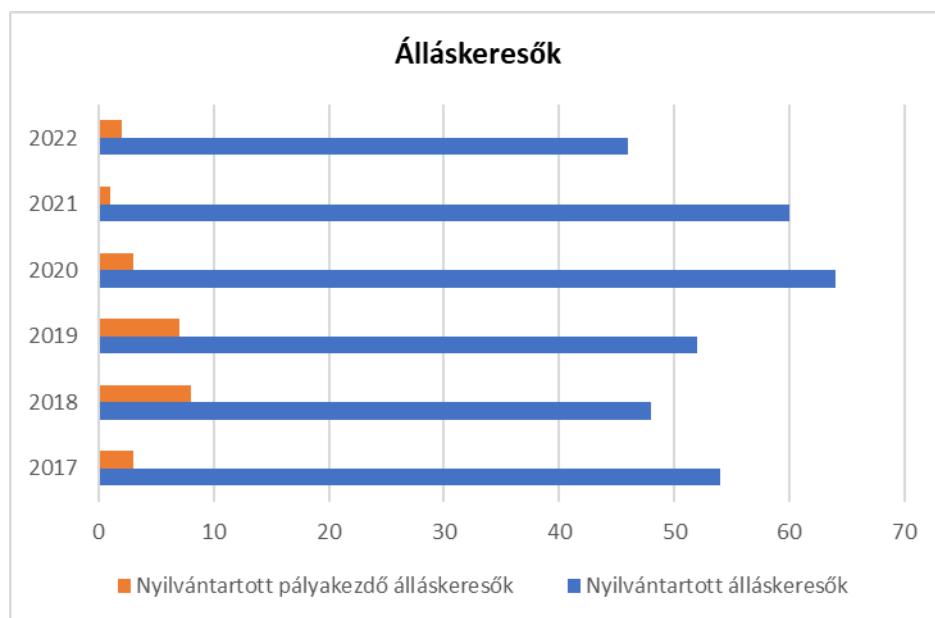
A településen nincsenek fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok.

A fiatalok helyben történő továbbképzésének lehetősége a körzetközponti városokban Mórton, Székesfehérváron és Zircen lehetséges.

A hátrányos helyzetben élő tehetséges gyermekek továbbtanulását az önkormányzat az Arany János Tehetséggondozó Program keretében támogatja, illetve az önkormányzat csatlakozott a Bursa Hungarica Ösztöndíj programhoz is.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	54	3
2018	48	8
2019	52	7
2020	64	3
2021	60	1
2022	46	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Bakonycsernyén nincs lehetőség felnőttképzésben való részvételre. Erre a legközelebbi centrumban, Móron van lehetőség.

A munkaerőpiacra való sikeres kijutással kapcsolatos helyben szervezett továbbképzés, tanfolyam egyedül a megyeszékhelyen Székesfehérváron érhető el.

Helyi foglalkoztatási programok keretében közmunkaprogram, valamint gyakornoki képzési hely az önkormányzati hivatalban biztosított, továbbá gyakornoki helyek a körzetközpontban elérhető.

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szolgáltatások nincsenek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.

Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.³ A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

A településen élő 100-150 roma származású ember többsége aktív korú, közülük többen dolgoznak, vagy háztartásbeliek. A munkaügyi szervezetek illetve az önkormányzati rendszerben regisztráltak száma alacsony. Az ő foglalkoztatásukat a közmunkaprogramban tudjuk biztosítani. Szakképzetlenségük miatt nincs lehetőség arra, hogy az önkormányzat saját fenntartású intézményében foglalkoztassuk őket.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívok együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁴

„A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba

³ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/laekindikator/laekindikator11.pdf>

⁴ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapítottarányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”⁵

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Fenti kiadványokkal ellentétben elmondható, hogy nincs információnk, tudomásunk arról, hogy a községben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés lenne, lett volna roma származás miatt. Az önkormányzat által szervezett közhasznú-, vagy közcélú munkavégzés során tény, hogy a településen a többségi feladatok elsősorban a közterületek rendben tartására összpontosulnak. Az alkalmas munkaerő kiválasztása azonban származástól független, a munka jellege, természete indokolja.

Fent nevezett „legalantasabb” munkát szükség szerint roma és nem roma egyaránt kénytelen elvégezni.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Településünkön nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A 7/2011.(II.11.) egyes szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján a település az alábbi szociális ellátásokat nyújtja.

- Lakásfenntartási támogatás:

A szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

- Ápolási díj (méltányossági alapon):

A települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi.

- Közgyógyellátás (méltányossági alapon):

Szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén biztosított hozzájárulás.

- Egyszeri átmeneti segély:

A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározott átmeneti segélyt nyújt.

- Temetési segély:

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély):

⁵ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminaciofoglalk.htm>

Hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, annak a személynek, akinek saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított (egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs), és keresőtevékenységet nem folytat.

Nyújtható foglalkoztatást helyettesítő támogatás, vagy rendszeres szociális segély formájában. Egy családban azonban egyidejűleg csak egy személy jogosult, kivétel, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra az a személy jogosult:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött.

Rendszeres szociális segélyre az a személy jogosult, aki:

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokat az 1991. évi IV. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény tartalmazza.

Ennek alapján az alábbi munkanélküliségi támogatások léteznek.

- Álláskeresői járadék:

Az ellátásra az a személy jogosult, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
- tevékenységet sem folytat, és
- munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és
- számára az illetékes munkaügyi központ kirendeltsége sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Jogosultsági idő: amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban töltött, vagy egyéni illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

- Nyugdíj előtti álláskeresési segély

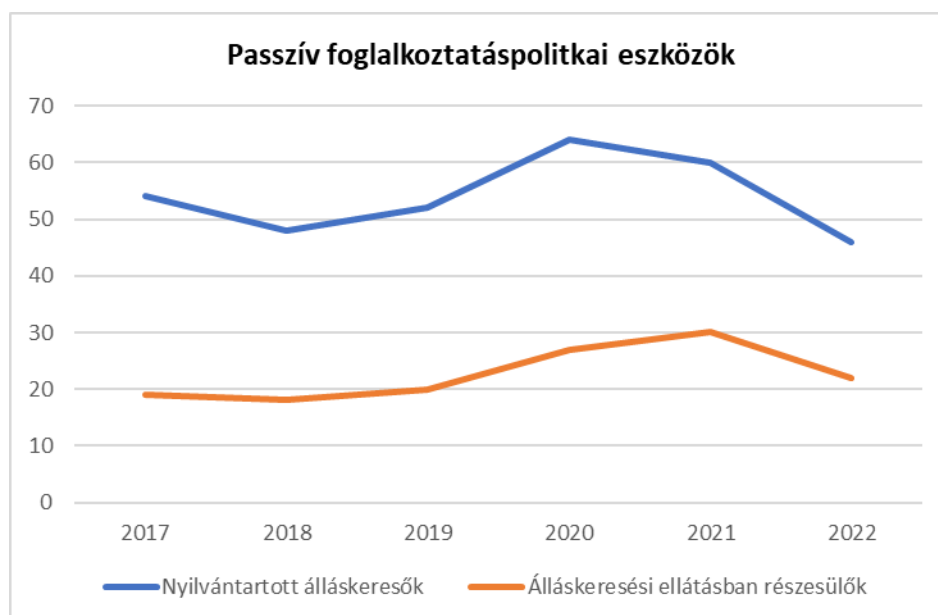
Nyugdíj előtti álláskeresési segélyben az részesülhet, aki

- álláskereső
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani,
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételtelen nem szerez jogosultságot, és
- az álláskeresési járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskeresési járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	54	2,69%	19	35,19%
2018	48	2,35%	18	37,50%
2019	52	2,57%	20	38,46%
2020	64	3,18%	27	42,19%
2021	60	2,99%	30	50,00%
2022	46	2,35%	22	47,83%

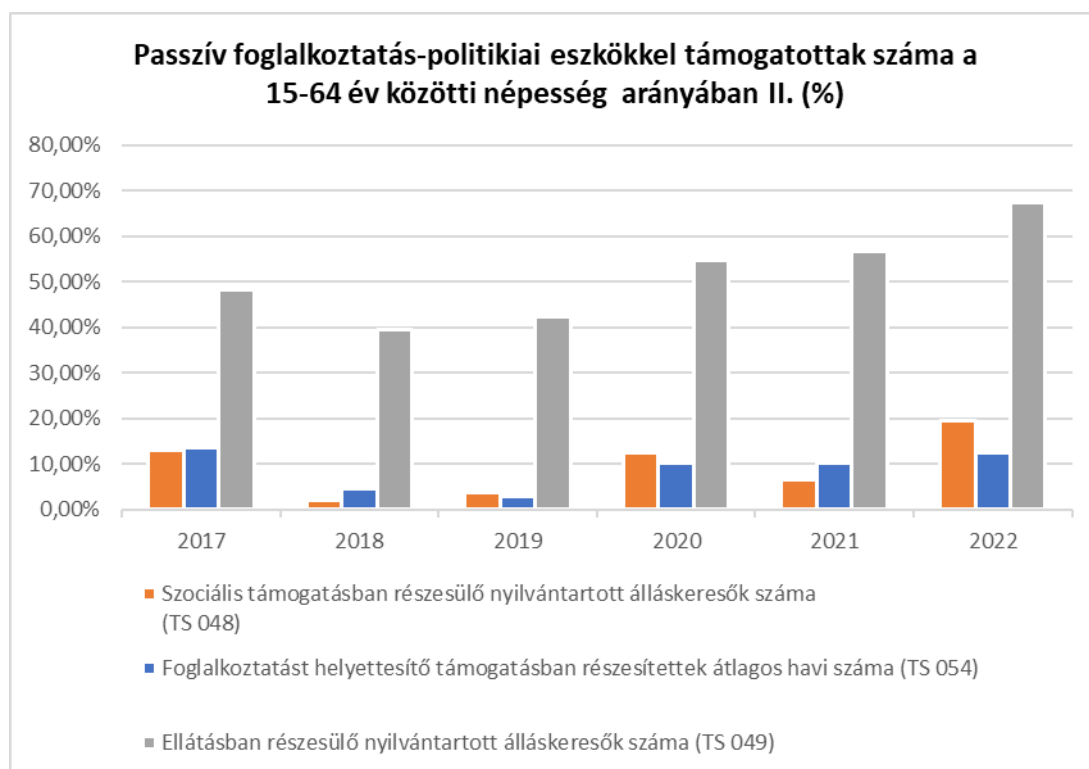
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	7	12,96%	7	13,63%	26	48,15%
2018	1	2,08%	2	4,44%	19	39,58%
2019	2	3,85%	2	2,96%	22	42,31%
2020	8	12,50%	7	10,31%	35	54,69%
2021	4	6,67%	6	10,25%	34	56,67%
2022	9	19,57%	6	12,52%	31	67,39%

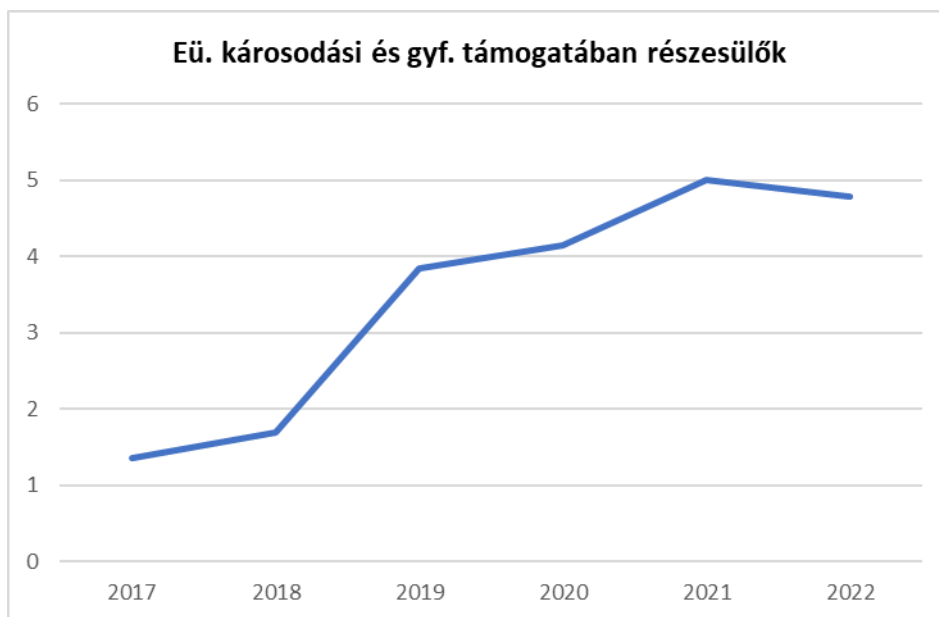
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	2
2019	4
2020	4
2021	5
2022	5

Forrás: TeIR, KSH

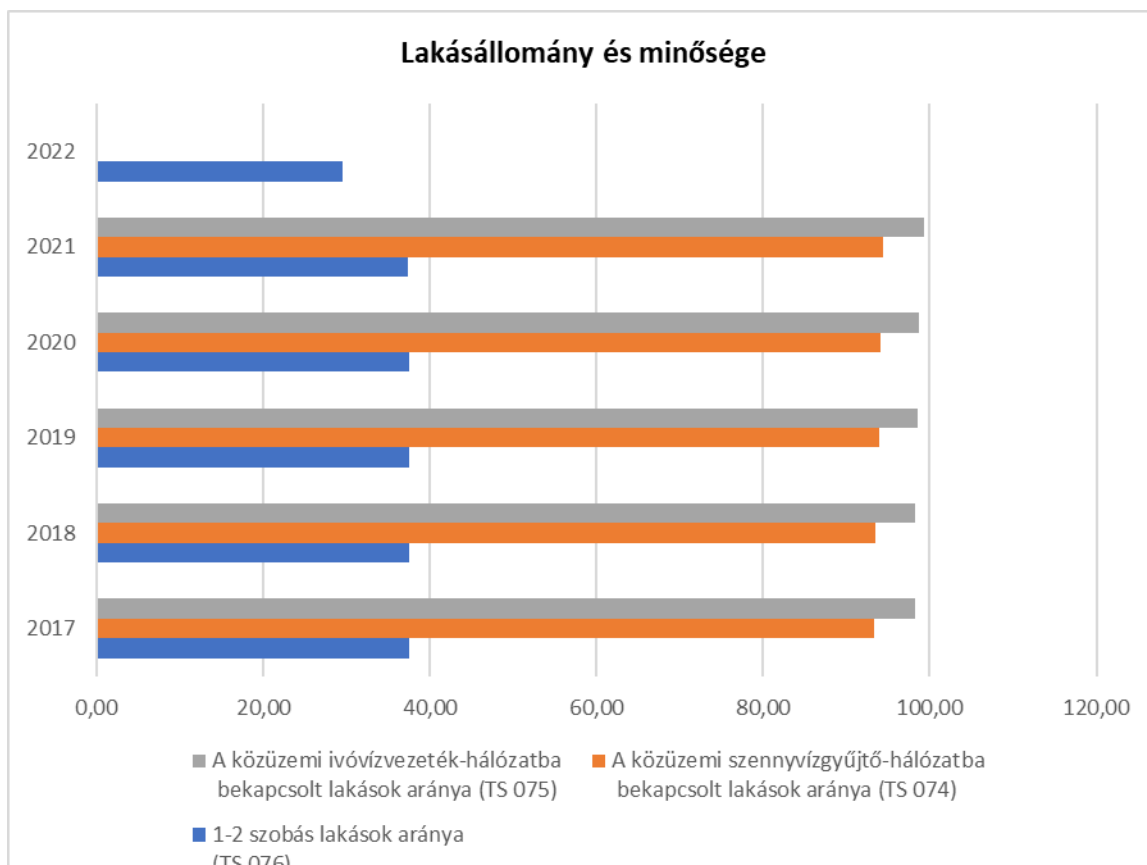

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1214	3	2,47	37,48	93,33	98,27
2018	1214	0	0,00	37,48	93,49	98,27
2019	1215	1	0,82	37,45	93,99	98,52
2020	1215	0	0,00	37,45	94,16	98,77
2021	1212	0	0,00	37,29	94,47	99,34
2022	1212	0	0,00	29,46	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

2 ilyen ingatlan található, melyből valamennyit bérelnék. Ezek korábban az ún. szolgálati lakások voltak, pedagógus és orvos lakás.

A településen sok az üres, eladó ingatlan, számuk közel 15-20 db között mozog. Ezek közül az ingatlanok közül az örökösök csak viszonylag keveset hasznosítanak bérlakásként. Ennek talán oka lehet, hogy a nincs fizetőképes, megbízható bérlő.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 214	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 214	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 215	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 215	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 212	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1 212	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs szociális lakása.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a lakásfenntartási támogatáson túlfecskeházzal segíti a fiatal párok lakhatását, lakáshoz jutását.

A 24 lakásos garzonház azoknak a pároknak biztosít lakhatást, akiknél legalább az egyik fél még nem töltötte be a 35. életévét, és lakhatásuk átmenetileg nem megoldott.

A kétszintes ingatlan 24 db egyszobás, stúdiókonyhás, fürdőszobás apartmanból áll, az újonnan nyílt Fenyő utcában.

Elhelyezkedése igen kedvező, iskola-óvoda 100 m-en belül, orvosi rendelő 300 m-en belül megtalálható, a központban, de mégsem a főút mellett.

A pályázók 5 évre vehetik igénybe a fecskeházat. A bérlőknek vállalniuk kell a bérleti jogviszony alatt:

- bármely pénzintézettel kötött lakás-előtakarékosság fizetését és
- közös költségek és a közüzemi díjak megfizetését.

Albérleti díjat nem kell fizetni, vagyis nincs az utcára kidobott pénz, hiszen a lakás-előtakarékosság lejártával az otthonteremtéshez szükséges induló tőke a párok rendelkezésére fog állni, vagyis mindenki magának fizet átvitt értelemben bérleti díjat.

A bérleti jogviszony lejártá után a pároknak lehetőségük nyílik a Fecskeház szomszédságában található önkormányzati telkek kedvezményes megvásárlására, és saját családi házuk felépítésére, vagy egyéb lakóingatlan beszárlására.

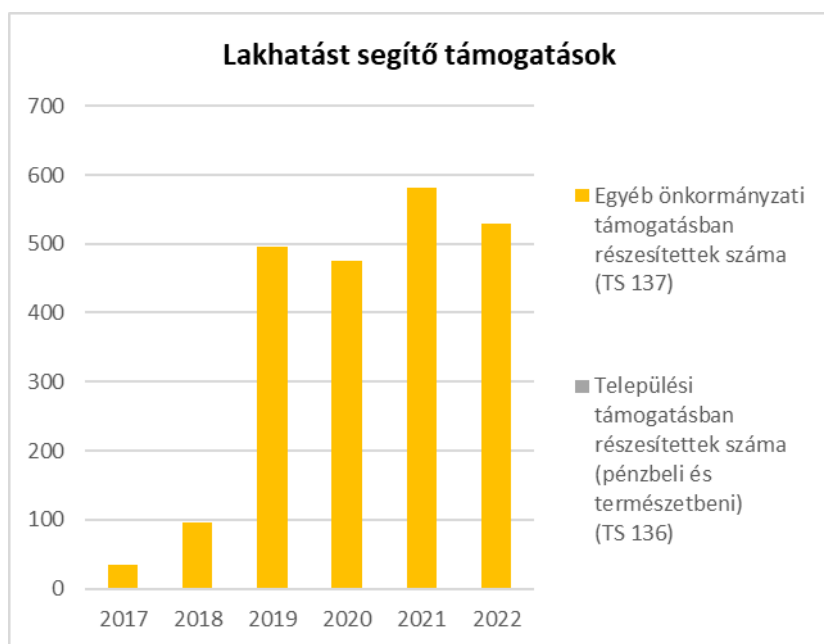
A pályázat beadási határideje folyamatos, személyesen lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatalban. Pályázati adatlap az önkormányzatnál, és a www.bakonycsernye.hu honlapról beszerezhető.

A lakásokba szerződéskötés után lehet beköltözni.

Amennyiben nem sikerül a pályázatnak megfelelő személyekkel feltölteni az ingatlant, úgy lehetőség nyílik a fennmaradó lakások bérebevételére, akár egyedülálló, idősebb házaspárok/élettársak részére is, más feltételekkel, bérleti díj megfizetése mellett.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	35
2018	n.a.	96
2019	n.a.	495
2020	n.a.	475
2021	n.a.	582
2022	n.a.	529

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az adósságcsökkentési támogatást Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzata nem vezette be. Nincs pontos adatunk, információnk a lakosság eladósodottságával, a tartozások összegszerűségével kapcsolatban.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az 5 km hosszú település ellenére nem beszélhetünk külterületi lakóövezetről.

A településen távolsági buszjáratokkal minden közszolgáltatáshoz el lehet jutni, melyek többnyire a falu középpontjában található. Az orvosi rendelő és az egyik óvoda egy telephelye a központon kívül is elérhető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezetegészségügyi jellemzői);

nem releváns adat a községre.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

nem releváns adat a községre.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

nem releváns adat a községre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

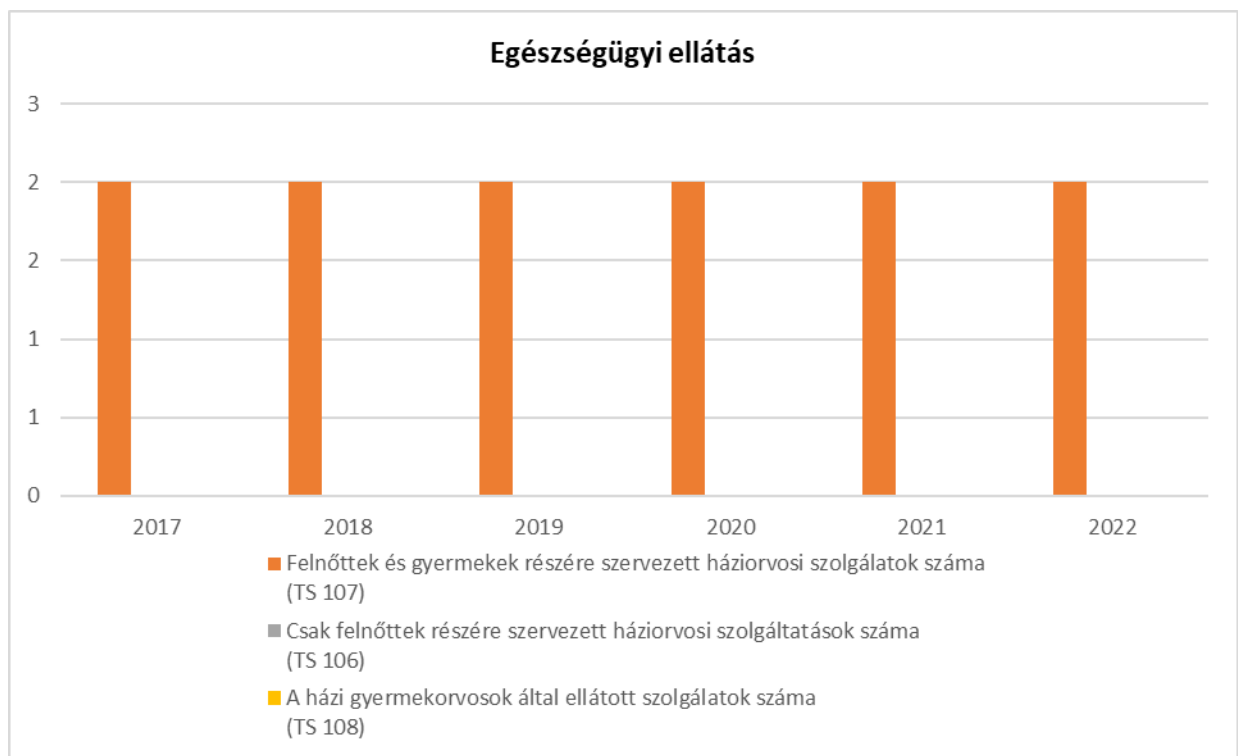
Bakonycsernyén az alábbi egészségügyi alapszolgáltatások működnek:

- Háziorvosi, házi-gyermekorvosi ellátás két körzetben valósul meg. Mindkét rendelő akadálymentesített.
- Fogászati ellátás egy körzetben.
- Védőnői Szolgálat 2 védőnő alkalmazásával. Az egyik védőnő rákszűrést is végez a településen, bár elmondta, hogy csak azoknál végezheti el ő a szűrést, akik már 3 éve nem vettek részt máshol ilyen szűrésen. Őket az ÁNTSZ jelzése alapján hívhatja be vizsgátra. Azok akik viszont szeretnének élni a helyben adott lehetőséggel, sajnos nem tehetik meg.

Szakellátás egyre csökkenő szakosítással Móra a körzetközpontban némely ellátás esetében beutalóval, némelyik beutaló nélkül is elérhető. Sajnos jellemző, hogy a móri ellátásnál is szűkülő „kínálat” van, például vérvételre csak minimális számú beteget és csak reggel 8,30-ig fogadnak Móra. Megjegyzem, hogy az első móri autóbuszos járat 4 óra 59 perckor a következő járat pedig 6,34-kor indul. A menetidő kb. 25-30 perc.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	1	75	21,49
2018	2	0	0	1	82	19,34
2019	2	0	0	1	81	8,41
2020	2	0	0	1	81	6,58
2021	2	0	0	1	72	6,87
2022	2	0	0	1	80	5,84

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az orvosi, védőnői kötelező szűréseken, illetve az ÁNTSZ által szervezett éves rendszeres mammográfiai szűrésen kívül mint fent már említettük a háziorvosok szűréseket végeznek, illetve a védőnő rákszűrést végezhet.

A nem kötelező szűrőprogramok elsősorban – bár egyre szűkülő kínálattal – Mórton a körzetközpontban, és többségében Székesfehérváron érhető el.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Bakonycsernyén nincs fejlesztő és rehabilitációs ellátás. Ennek eléréséig a legközelebbi körzetközpontba, Móra kell utazni, vagy a távolabb fekvő, orvosi beutalás után elérhető megyeközpontba.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen az iskolai, óvodai étkeztetés, valamint a szociális étkeztetés jogszabályban előírt engedéllyel rendelkező magánvállalkozó útján, fehérvárcsurgói Termesz 2002 Kft. konyháján keresztül megoldott.

A vállalkozó minden nap kiszállítja a teljes napi menüt a település intézményeiben. A szociálisan rászoruló gyermekek szünidei étkeztetése is rajtuk keresztül megoldott.

Az étrend az étkezésben résztvevők korának és egészségi állapotának megfelelő táplálkozás-élettani szükségletekhez igazodva kerül megállapításra, a változatosság, az idényszerűség és a tápanyagszükséglet követelményeinek figyelembe vételével.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport és szabadidős tevékenység a község életében igen meghatározó, és már 50 éves múltra tekint vissza.

A 800 m² alapterületű iskolai tornacsarnok az év minden szakában jól kihasznált. A 2020-as évre vonatkozóan az önkormányzat pályázat útján tervezi a tornaterem korszerűsítését. Ezenfelül a 2019-ben felújított Béke Telepi Klubban működik konditerem és a Művelődési Házbanegyéni vállalkozók is biztosítanak különböző sporttevékenységeket, így például Spinning, WalkEnergy, jóga, Jump Fitness.

A településen 2012-ben került felavatásra a sportpálya melletti öltözőkomplexum. A négy nagy öltözőből, az ahhoz tartozó zuhanyzókból, játékezetői szobából, szertárból álló épület mintegy 39 millió forintból épült fel.

Az elmúlt évek során a sportpálya területén műfüves labdarugó pálya és sportpark is épült, emellett Street ball pálya is megtalálható. Megjegyzem Street Ball palánk a település egyik utcájában, az Ady utcában is található.

A településen hosszú múltra visszatekintő Bakonycsernyei Bányász Sport Egyesület (BBSE) működik felnőtt, ifjúsági és utánpótlás focicsapattal.

A horgászat kedvelőinek Bakonycsernyei Horgász Egyesület ad otthont. Az egyesület 1992-ben alakult az előző évben elkészült két víztározó hasznosításának reményében. A tavakat sikerült a 90-es években jól halasított horgászvízzé fejleszteni, melyekben igen jól érzik magukat a halak. Jó példa erre a ragadozóhal állományunk szaporodása és állandó megújuló képessége. Évente 3-4 alkalommal telepítünk 60-80q halat.

A két tó ugyanazon vízfolyáson helyezkedik el, egymástól kb. 800 méterre. Alsó tavunk a kisebb, kevésbé akadós, viszont felső vége gazdagon benőtt náddal, sással. A felső tavunk horgászható területe 6 ha. A benne lévő száraz fák és bokrok igazi horgász szívet dobogtató, haltartó helyek.

A kellemes környezet jó kikapcsolódást jelent a környékben élő horgászok számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Bakonycsernye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében lát el személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül családsegítést, házi

segítségnyújtást és étkeztetést 2012. márciusa óta. Ennek a társulás keretében működik a gyermekjóléti szolgáltatás is.

A Szociális Alapszolgálat által nyújtott szociális ellátások mindegyikére van igény, melyet az ellátottak száma is mutat.

Az igénybevétel a családsegítés tekintetében térítésmentes, míg házi segítségnyújtás és étkeztetés jövedelmi helyzetétől függően térítési díjfizetésre köteles szolgáltatás.

A Szociális Alapszolgálat irodája a falu központjában található, a Művelődési Ház és az Önkormányzati Hivatal, Védőnői Szolgálat fogja közre.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Nem releváns településünkön.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információnk, adatunk hátrányos megkülönböztetésről a szolgáltatások biztosításakor. A mozgásában korlátozott idős embereknek az étkeztetést házhoz szállítással tudjuk biztosítani.

A Szociális Alapszolgálat irodahelyisége kerekesszékekkel is megközelíthető.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az általános iskola igazgatója elmondta, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek ingyen vehetik igénybe az iskolában a művészeti oktatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterének lehet tekinteni az iskolát, óvodákat, Művelődési Házat és Könyvtárat, valamint a Béke Telepi Klubot mind befogadóképességét, mind technikai felszereltségét tekintve.

A településen működik Nyugdíjas Klub, Ifjúsági Klub, Nő Klub, Polgárőr Egyesület, Együtt Bakonycsernyéért Egyesület, Bakonycsernyei Iskolásokért Alapítvány, Bakonycsernyei Horgász Egyesület, Bakonycsernyei Bányász Sport Egyesület és a Bakonycsernyei Bányász Asszonykórus.

A vallásgyakorlás érdekében a községben működik a Római Katolikus Egyházközség, az Evangélikus Egyházközség, valamint a Magyar Pünkösdi Egyház Bakonycsernyei Gyülekezete.

Minden évben megrendezésre kerülnek a Falunapok színvonalas műsorral.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők, valamint mindezekről a Rikkancs nevezetű faluújságból, illetve a falu hirdetőin keresztül is értesülhetnek a lakók.

A rendezvényekről a község honlapján, nyilvánosan megtekinthető „Rendezvénytár” fülre kattintva is tájékozódhatunk. Emellett az önkormányzat évente megjelenteti éves programfüzetét, melyet minden háztartáshoz postai úton eljuttat. A programfüzet minden civil szervezet, egyház, óvoda, iskola és önkormányzat által szervezett programot dátum, hely megjelölésével tartalmaz.

A honlapon működik továbbá „e-ügyintézés”, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az idősök informatikai jártasságáról, illetve a településen élők internet-hozzáféréseiről nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy a lakosság, illetve az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Azonban az idősök felzárkóztatására törekedve a Digitális Jólét Program keretében a Művelődési házban rendszeres számítógépes oktatást vezet a helyi művelődés szervező mint Digitális Jólét Mentor.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	1 481	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élők aktívan részt vesznek a különböző programokon, a települést érintő közmeghallgatásokon. Nincs adatunk információk etnikai konfliktusokról, ezért azok kezeléséről sem tudunk beszámolni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A lakosság összefogása, mozgósítása a települést érintő célok elérésben jól működik.

Ezt az összefogást mutatja többek között az is, hogy a sportpálya melletti öltözők munkálataiban és a sportpályán megépült kemence építése során is több önkéntes is aktívan részt vett. Az önkormányzat segítségével közösségi munkával 2019-ben külterületi utakat is járhatóvá tettek.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Nincs róla információk, hogy településünkön lakossági önszerveződések lennének.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen a 2019. évi októberi választások óta működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében). A nem regisztrált munkanélküliek Munkaügyi Központba való beutazásának biztosítása.
Munkanélküliség az enyhe csökkenés ellenére még mindig jelen van a településen. (Munkanélküliek száma nem csökkent vissza a válság előtti időszakra). Tartós munkanélküliek száma emelkedik.	Start-programokról tájékoztatás, ösztönzés az igénybevételre. Álláskeresési tréningek szervezése.
Potenciális munkalehetőség elsősorban idény jellegű, előfordul az illegális, nem bejelentett foglalkoztatás is.	Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása. Egyszerűsített foglalkoztatás ösztönzése.
Nem jellemző probléma, de fontos az integráció erősítése.	Közösségi programokon való részvétel ösztönzése.
Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye.	Mindennapi életmód megkönnyítése (ruha, egyéb használati tárgyak, játékok, tanszerek cseréjének megszervezése). Önálló életvezetésre „alkalmassá tétel” (földművelés, állattartás, háztartásvezetés).
Eladósodás	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében
Tájékozatlanság.	Információs lap elkészítése, közzététele az igénybe vehető támogatásokról, szolgáltatásokról.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A táblázat adatiból is jól kitűnik, hogy a halálozások számához képest kevés gyermek születik a községben, . Ahogy a védőnők fogalmaztak, a család harmadik gyermekei már nem születnek meg. Kevés a nagycsaládos a településen, a fiatalok többségében csak 1 maximum 2 gyermek vállalnak. A HEP fórum

alkalmával családsegítők részéről elhangzott, hogy egyre több gyermek él szegénységben. Egyre több család megy szét, a szülők a konfliktusukat, a problémákat nem tudják megoldani, amit aztán a gyerekeken vezetnek le, sok a morális probléma is. A normálisnak tűnő családokban is sok a konfliktus, a „kulturált agresszió”. Sok családnál gond a gyermekek nyári elhelyezése, felügyelete is.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult gyermekek száma nem csökken, habár az ellátás jövedelmi határa 2008-óta nem változott. Van arra is példa, hogy ha a szülő dolgozik, és pár forinttal meghaladja a rendszeres kedvezmény jogosultsági határát, ezért a gyermeke nem étkezhet ingyen az oktatási intézményekben, a gyermeknek a szülők nem tudják önerőből befizetni az étkezést.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 548	1 601	3149	49,16%	50,84%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				99 3,14%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	231	227	458	7,34%	7,21%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	45	86	1,30%	1,43%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
 - Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni⁶.

A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)⁷

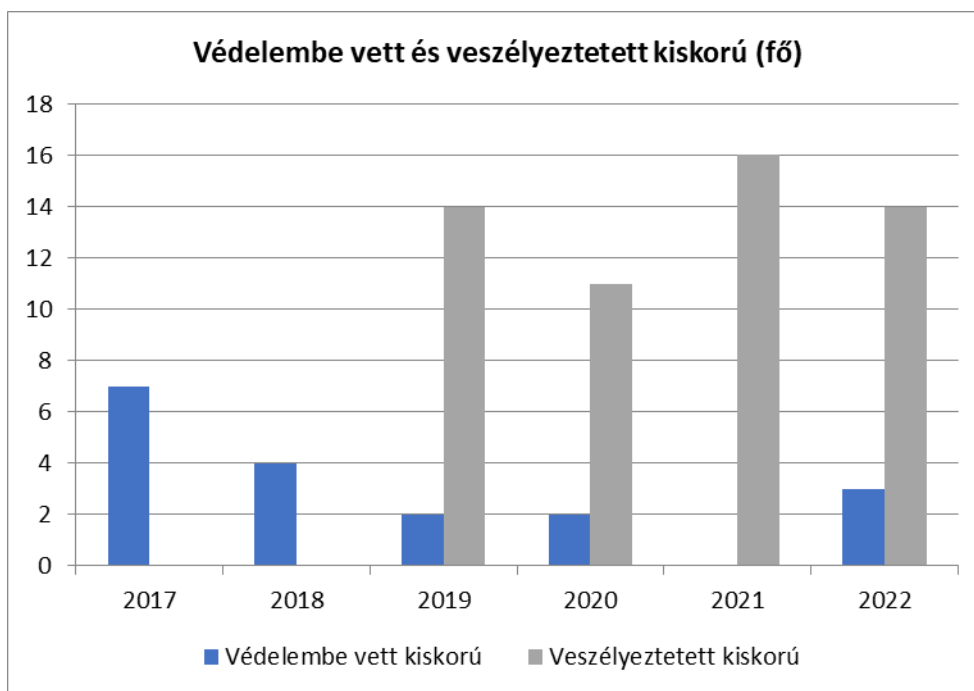
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

⁶ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

⁷ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	7	0
2018	4	0
2019	2	14
2020	2	11
2021	0	16
2022	3	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

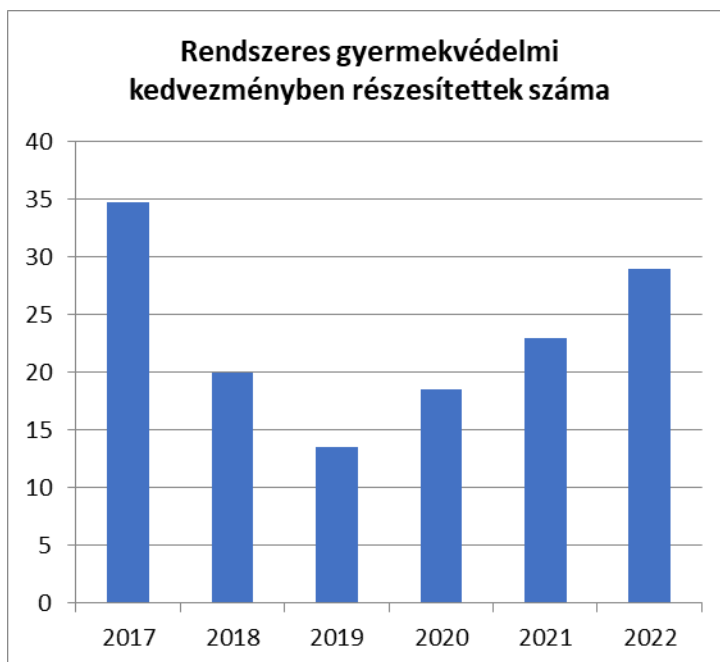

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ennek alapján 2017-ben az család egy főre eső havi jövedelme nem haladhatta meg a 37'050,- Ft-ot, illetve a 39'900,- Ft-ot. Ez a jogosultsági jövedelemhatár azonban évek óta nem változott.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	35
2018	20
2019	14
2020	19
2021	23
2022	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Fenti táblából jól látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2012-ről 2016-ig fokozatosan és jelentősen csökkent.

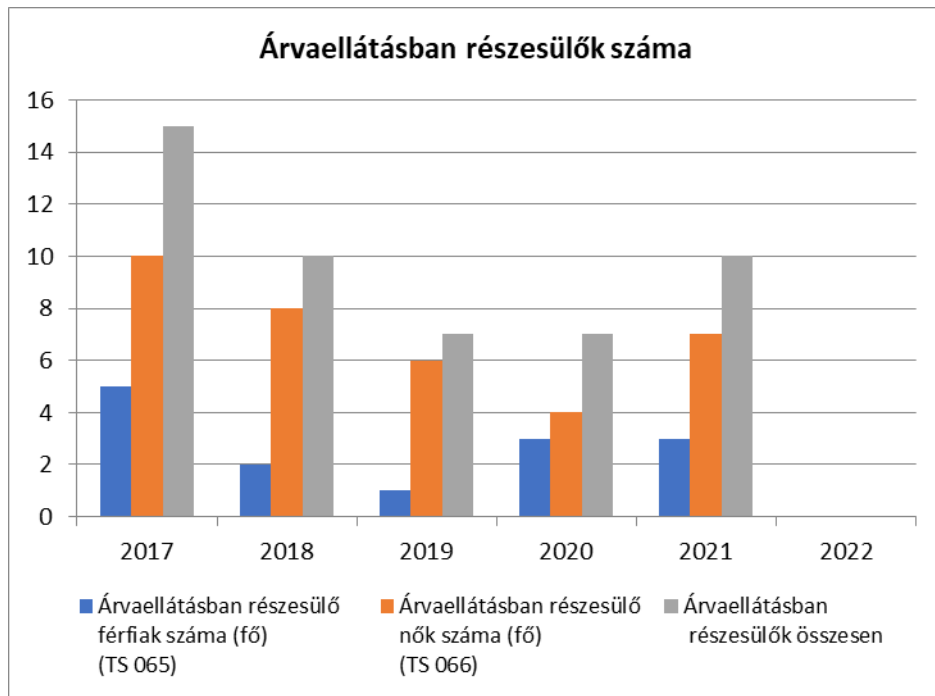
Az ellátásra jogosultaknak ingyen jár a tankönyv és a gyermekétkeztetés 1-8 évfolyamon, a 8. évfolyam után pedig 50 %-os étkezési térítési díj kedvezményre jogosultak.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A móri kórház szülészeti osztályát 2007. júniusában záratta be a város Képviselő-testülete. Ezt követően a bakonycsérnyi testület bevezette, hogy az újszülött babák után 20.000,-Ft egyszeri anyasági támogatást biztosít, mely 2017-ben 40.000 Ft, míg 2019-ben már 50.000 Ft volt. Az ellátás mindenkinek jár.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	5	10	15
2018	2	8	10
2019	1	6	7
2020	3	4	7
2021	3	7	10
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermekétkeztetésben a rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek 100 %-a részesül.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz

Jelenleg nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a településen, számuk: 0 fő, arányuk: 0 %.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

Bakonycsernye községben nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet, tehát ilyen szempontból hátrányos helyzetű, a gyermekek esélyegyenlőségét rontó tényekről nem lehet beszélni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek

visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

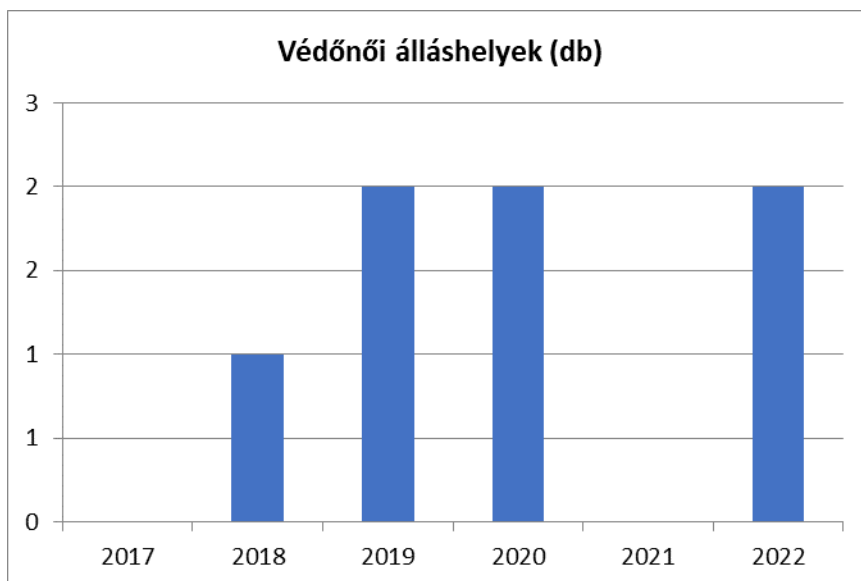
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen 2 fő védőnő látja el ezt a feladatot, melyek közül az egyik a szomszédos balinkai települést is ellátja.

A kötelező ellátásokon túl prevenciós feladatokat is ellátnak. Többek között éves szinten szerveznek Bababörzét, havonta szerveznek Ringató foglalkozásokat, de rendszeresen szerveznek az anyukák részére előadásokat, ahol legutóbbi témák például a szoptatás, kendős babahordozás, beszédfejlődés alakulása stb, voltak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma nem haladja meg és a közelében sincs a jogszabályban előírt létszámnak, mely 250 fő. A védőnők elmondták, hogy akár a 10 évvel ezelőtti gyermeklétszámnak ma már csak a fele van, de az adminisztráció nagyon sok lett, emiatt vannak inkább leterhelve. A gyermekek kötelező iskolai és óvodai szűrését ők végzik ami tisztasági és állapotfelmérésből tevődik össze. A vizsgálat során a gyermek mozgását, látást, hallását vizsgálják, továbbá a vérnyomást, súlyt, magasságot, színlátást, pajzsmirigyet, fej illetve mellterefogatot. Az iskolában – éves munkatervük alapján – egészségmegőrző előadásokat tartanak figyelembe véve a különböző korosztályú gyerekeket. A kötelező védőoltások beadásában is részt vesznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Bakonycserynén háziiorvosi és házi-gyermekorvosi ellátás működik. Külön gyermekorvos nincs a településen.

Betöltetlen praxis nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.
2022	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen speciális, sajátos nevelési igényt kielégítő intézmény, szolgálat nincs. Az óvoda, és az iskola szakvélemény alapján fejlesztőpedagógus alkalmazásával segíti a rászorultakat, a korai fejlesztés, mind a logopédia és gyógypedagógia területén.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Bakonycsernye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében önálló gyermekjóléti szolgáltatást működtet 2 fő családgondozó alkalmazásával 2012. márciusától. Korábban a „Jobb Otthon” Egészségügyi Ellátásért Alapítvány látta el ezt a feladatot.

A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatás, mely az alábbi formákban érhető el:

- Önként, mindazok körében, akik a gyermekjóléti szolgálathoz fordulnak segítségért annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.
- Jelzőrendszeri tagok jelzését követően a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a kapcsolatfelvételt.
- Hatóság által kötelezett formában.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek az óvodában, általános iskolában 100 %-os kedvezménnyel étkezhetnek, a tankönyv ingyen jár részükre.

A középiskolai tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pedig 50 %-os kedvezménnyel étkezhetnek az iskolában.

Szünidei intézményi gyermekétkeztetés 2012-től nincs a településen. Hétvégi gyermekétkeztetés sem biztosított.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	8	8	0	0
2021	0	0	0	0	8	6	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Orvosi ügyelet nincs a településen, legközelebb Mórban van, illetve sürgősségi betegellátás Székesfehérváron.

A gyermekjóléti szolgálat nem működtet készenléti szolgálatot.

Hajléktalanná vált személyek a móri Átmeneti Szálló segítségét vehetik igénybe, mely intézmény Mór város kistérségi településeiről is fogad rászorulókat.

Anyaothton legközelebb a megyeszékhelyen, Székesfehérváron van, mely csak székesfehérvári lakóhellyel rendelkezők számára nyújt segítséget, hasonlóképpen a dunaujvárosi Családok Átmeneti Otthona. Fejér megyében nincs olyan Családok Átmeneti Otthona, vagy Anyaothton, ahol a saját közigazgatási területükön kívül élők is tudnának fogadni.

Az országban több ingyenesen hívható segélyvonal is működik különböző problémákra fókuszálva, melyek közzététele szintén nem biztosított a településen.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a Művelődési Ház szervez többnapos szabadidős programokat a gyermekek számára.

Ezenfelül az iskola és az óvoda is biztosít szabadidős foglalkozásokat, egészségfejlesztési, sport programokat.

Az iskola életében a bűnmegelőzési programok szerepet játszanak. Ennek keretében az osztályfőnöki órákon egy rendőr tart előadást dohányzás, alkohol, drog, AIDS témakörökben.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek az óvodában, általános iskolában 100 %-os kedvezménnyel étkezhetnek, a tankönyv ingyen jár részükre.

A középiskolai tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pedig 50 %-os kedvezménnyel étkezhetnek az iskolában.

Szünidei intézményi gyermekétkeztetés 2012-től nincs a településen. Hétfégi gyermekétkeztetés sem biztosított.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkre nem releváns.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről.

- l)előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Településünkre nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a közoktatásra vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását. A jogszabályok és értelmezésük nyújtanak segítséget ahhoz, hogy a HEP ezen fejezetében az önkormányzat elvégezze a szükséges helyzetelemzést.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere⁸ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt⁹. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Fenti tanulók ellátása az óvodában, és az iskolában egyaránt szakvélemény alapján fejlesztőpedagógus által valósul meg.

Az óvodában és az iskolában is dolgozik gyermek-, és ifjúságvédelmi felelős.

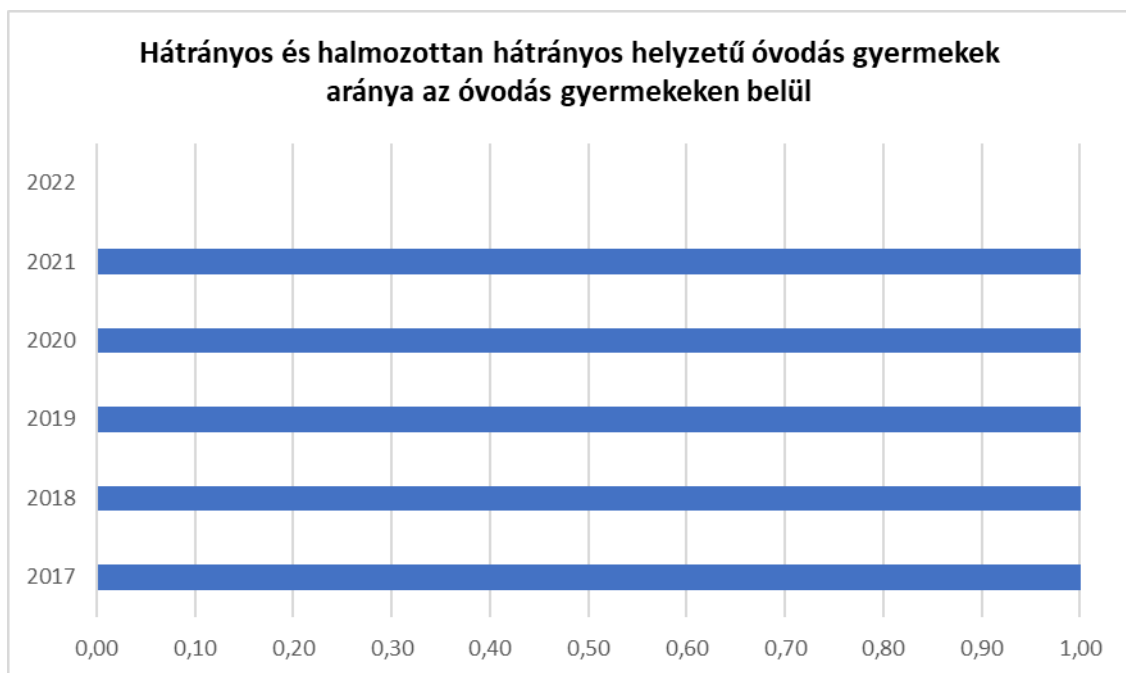
⁸A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

⁹ A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevők, ezen belül is a sajátos nevelési igényű tanulók létszám-számításával kapcsolatban ld. a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § (5) bekezdését: "...A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. **Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott iskolai tagozaton, osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulóval elkülönítetten oktathatóak, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni.**"

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	113	13	11,50
2018	124	11	8,87
2019	122	4	3,28
2020	123	5	4,07
2021	123	5	4,07
2022	0	0	0,00

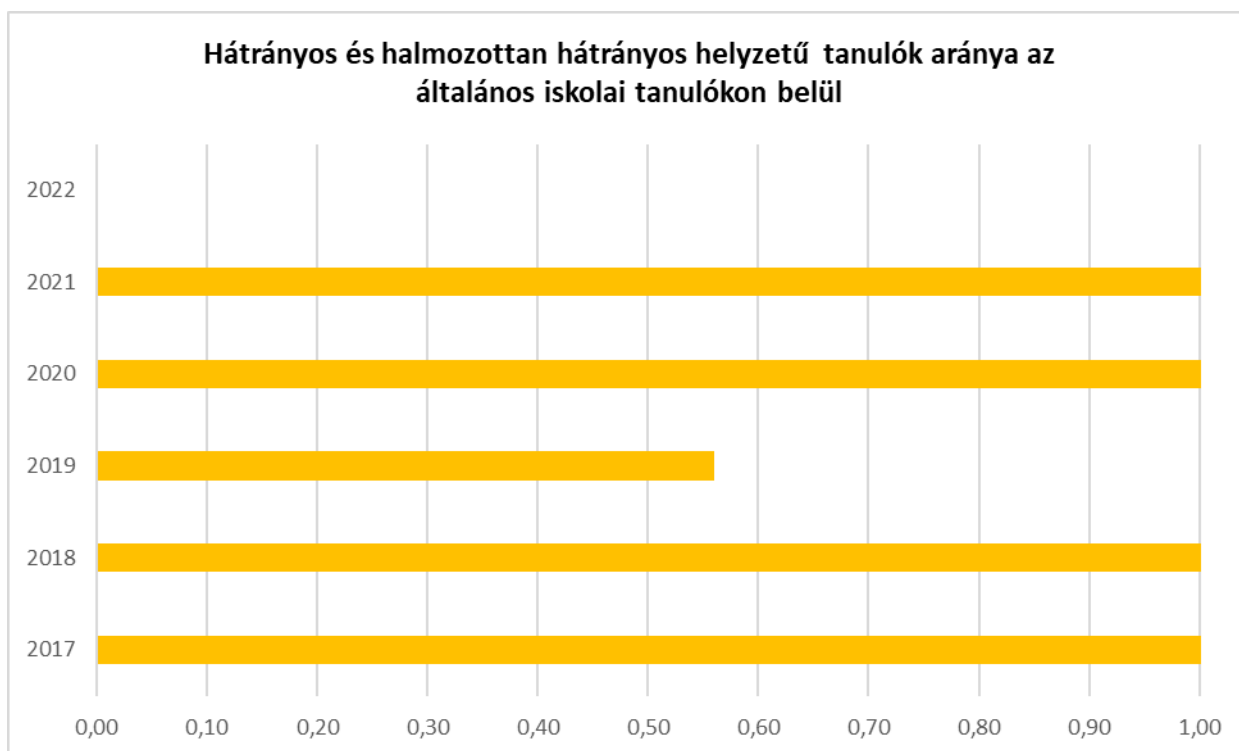
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	15	7,61
2018	n.a.	14	7,37
2019	n.a.	1	0,56
2020	n.a.	3	1,66
2021	n.a.	7	3,85
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	9	5
2018	11	4
2019	7	3
2020	16	4
2021	17	4
2022	19	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen a család és gyermekjóléti szolgálaton keresztül igénybe vehető pszichológus, a köznevelési törvény 2013. szeptember 1-től bizonyos gyermeklétszám felett kötelezővé teszi a pszichológus alkalmazását. A HEP fórum alkalmával a pedagógusok elmondták, hogy egyre nagyobb szükség lenne a gyermekeknek, de a szülőknek is szakember segítségére.

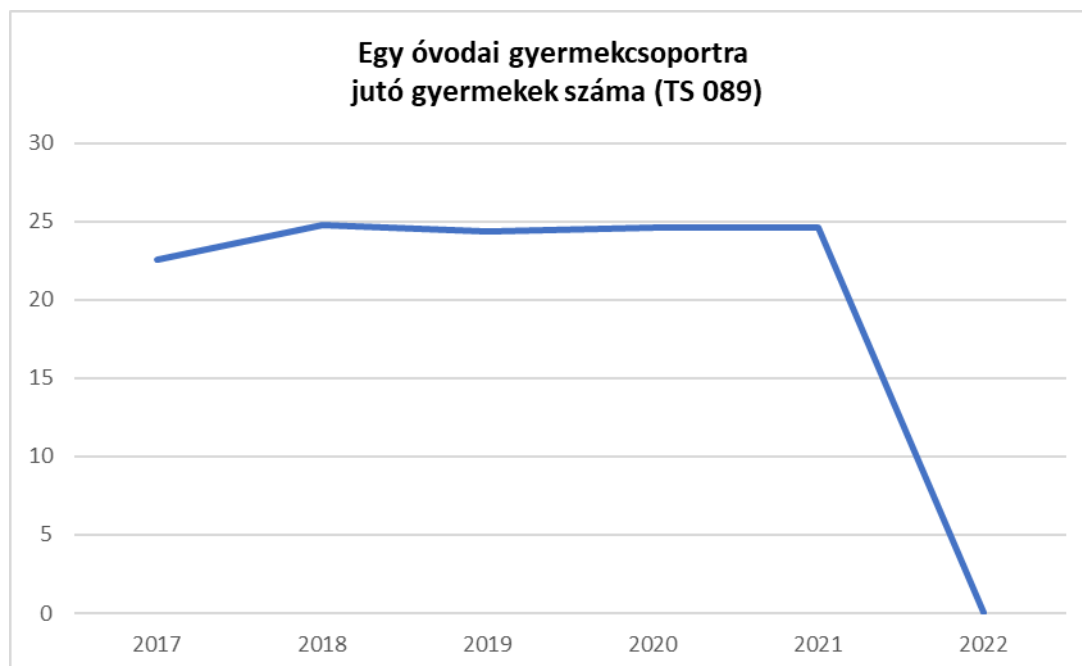
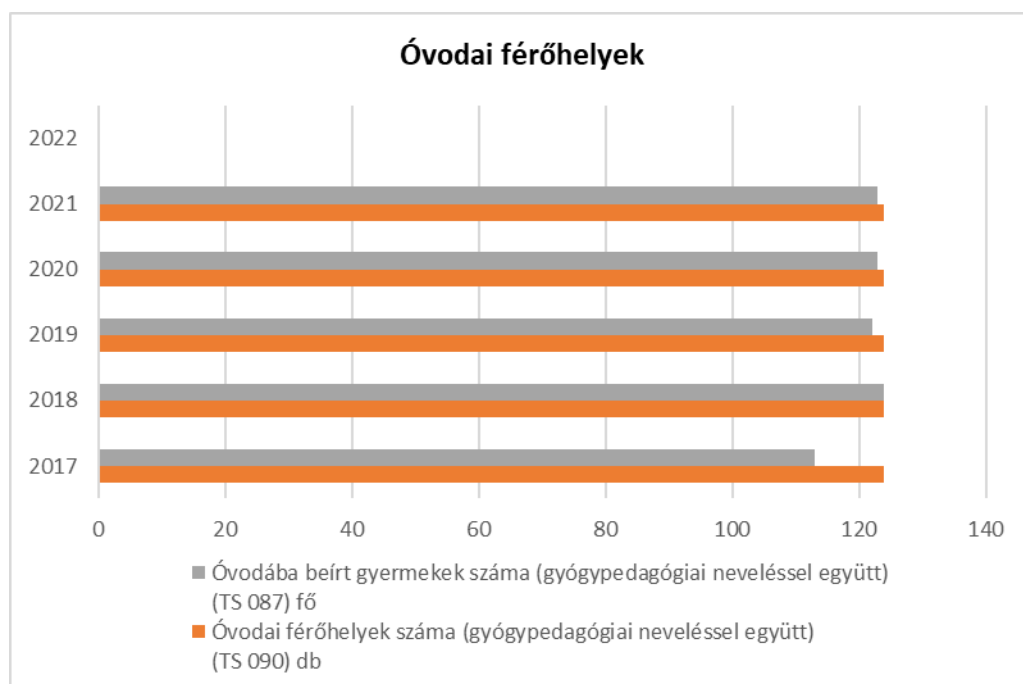
Az iskolában 1 fő gyógypedagógus van.

A településen utazó logopédus, konduktor segíti a rászoruló gyermekek fejlesztését.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermek száma nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	5	124	3	113	0	0	23
2018	n.a.	5	124	3	124	0	0	25
2019	n.a.	5	124	3	122	0	0	24
2020	n.a.	5	124	3	123	0	0	25
2021	n.a.	5	124	3	123	0	0	25
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	11	1	17,91	16,75
2018	0	11	1	17,27	17,89
2019	0	10	1	18,00	17,78
2020	0	9	1	20,11	14,36
2021	0	10	1	18,20	14,84
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	36
2018	26
2019	34
2020	27
2021	24
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs tudomásunk ilyen elkülönítésről, azért sem lehet, mert a romák, roma diákok száma kevés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

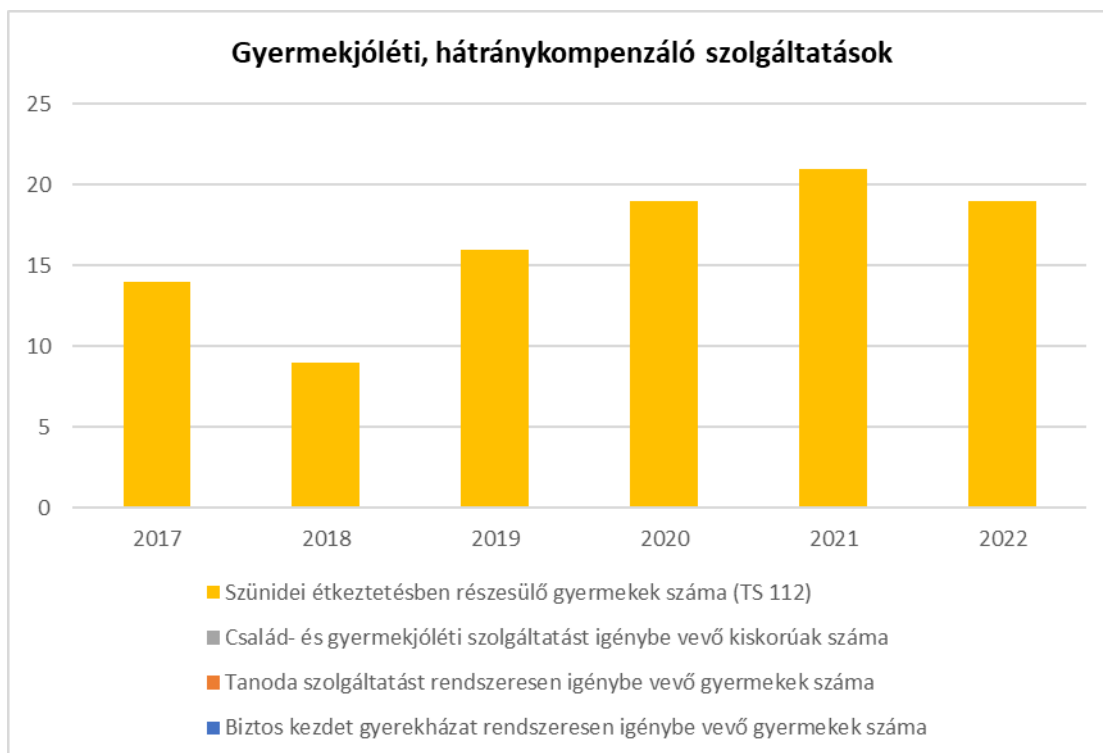
Egy iskola működik a településen, nem tudunk releváns adatokat bemutatni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	14
2018	n.a.	n.a.	n.a.	9
2019	n.a.	n.a.	n.a.	16
2020	n.a.	n.a.	n.a.	19
2021	n.a.	n.a.	n.a.	21
2022	n.a.	n.a.	n.a.	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Szülői, otthoni segítség és háttér nélkül, szakemberek, anyagi lehetőségek nélkül nehéz hátránykompenzáló juttatásokról beszélni, eredményeket felmutatni. Statisztikailag, és más módon sem lehet kimutatni, azokat a tetteket, a nevelők gyermekekhez való hozzáállását, amivel igyekeznek segíteni a gyerekeknek. Szívvel lélekkel azon dolgoznak, hogy akár hiányzó ruhákkal, pályázatok elkészítésével is segítsék a hátrányos helyzetű gyerekeket.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, azaz a HH-s és veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek száma településen. Magas a gyermekszegénység.	Megfelelően működő jelzőrendszer működtetése. Komplex prevenció program működtetése. Mindennapi életmód megkönnyítése (ruha, egyéb használati tárgyak, játékok, tanszerek cseréjének megszervezése).
Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye.	Önálló életvezetésre „alkalmassá tétel” (földművelés, állattartás, háztartásvezetés). Különböző szolgáltatások igénybevitelére való ösztönzés (pl.: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítés)
HH és HHH adatok között nagymérvű különbség → feltételezhetően nem működik megfelelően a nyilatkoztatás → nincsenek megbízható adatok a HHH gyermekekről.	Tájékoztatás a HHH státusz előnyeiről (védőnői hálózat, óvodapedagógusok és iskolai pedagógusok, családsegítő szolgálat munkatársai, jegyző). Adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás, „HHH térkép” készítése.
Pontos adatok hiányában nem tudható, azonban a feltételezhető, hogy a HH, HHH tanulók továbbtanulási lehetősége magas arányban csupán szakiskolára összpontosul.	Korai, egyéni fejlesztés. Hatékony tanuló megismerésén alapuló pályorientáció. Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel támogatása. Egyéb helyi ösztöndíj, alapítványi támogatások biztosítása. Hátránykompenzáló programok működtetése, Művelődési Ház, iskola adta lehetőségek kihasználása, pl. tankörök megalakulásának ösztönzése, szervezett korrepetálások (akár egy jó tanuló segítésére a többi), Útravaló-MACIKA részvételének ösztönzése.
Pontos adat hiányában nem tudható, ugyanakkor a Gyermekjóléti Szolgálat véleménye alapján feltételezhető, hogy HH, HHH gyermekek körében magas a középiskolai lemorzsolódás.	Egyéni fejlesztés. Hátránykompenzáló programok működtetése. Intézményi partnerkapcsolatok erősítése (fenntartóval, szülőkkel, gyermekjóléti szolgálattal, középiskolával).
Magas igazolatlan iskolai hiányzások főként a középiskolások körében. Középiskolák késve jeleznek az igazolatlan hiányzásokról a családgondozó és sok esetben a szülők felé is.	Tájékoztató a szülőknek a hátrányos jogkövetkezményekről. Gyermekjóléti Szolgálat és a környékbeli középiskolák szorosabb együttműködése. Iskolák tájékoztatás e kötelezettségéről.
Alapfokú művészetoktatáson kívül kevés hátrányt kompenzáló programok működnek, így pl. tanodai program, tehetséggondozó program, táborok.	Az iskolában tehetséggondozó programok, nyári napközis táborok, hetes táborok szervezése.
Krízishelyzetben nem megoldott a településen a gyermekek elhelyezése gyermekjóléti alapellátás keretében (pl. az egyedülálló édesanya kórházi kezelése idején gyermeke felügyeletéről nem tud	Megállapodás megkötése a legközelebbi, székesfehérvári Anyaotthonnal. Helyettes szülői ellátás megoldására való törekvés, pl. tájékoztatás a helyettes szülő feladatáról,

gondoskodni). A településen élők számára nincs a környékben igénybe vehető Családok Átmeneti Otthona, Gyermek Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás.	feltételeiről, érdeklődő esetén segítségnyújtás a megvalósításról. Tájékoztatás az igénybe vehető, a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről, szolgáltatásokról.
Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	a jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé
Tájékoztatatlanság.	Információs lap elkészítése, közzététele az igénybe vehető támogatásokról, szolgáltatásokról.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni. Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek az alábbi szempontok és problémák tekintetében.

A helyzetelemzés során megállapíthatóvá vált, hogy a munkanélküliek körében több a nő, ahogy az is elmondható, hogy a településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszéféra és a szolgáltatási szektor.

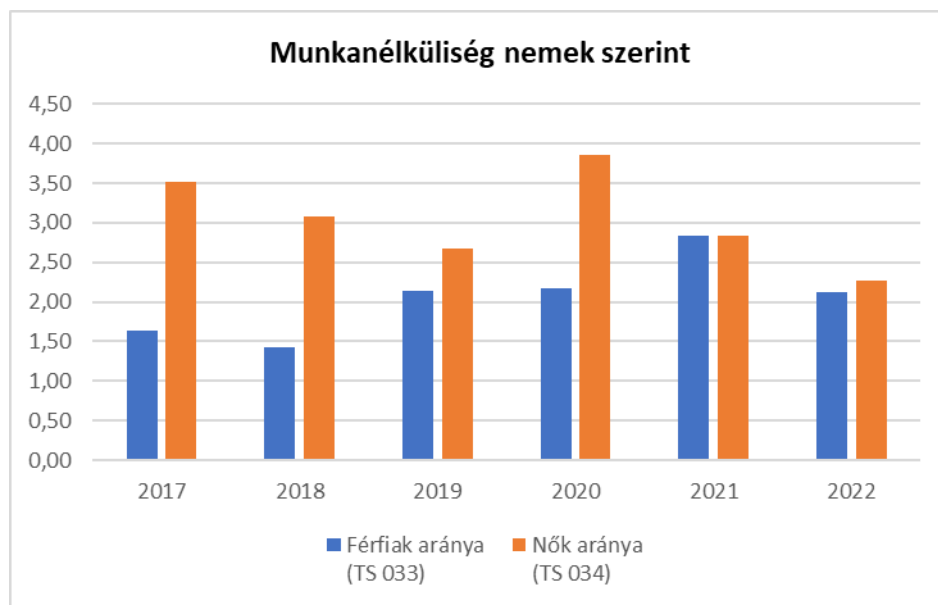
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A két nem közti különbség már a pályakezdő munkanélküliek körében is megmutatkozik. Itt is látványos a nők számának többsége.

A lakosság képzettségét tekintve kevés a diplomás, középfokú iskolai végzettségű, számottevőbb a szakmunkás végzettség, de a munkanélküliek többsége csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,63	3,51	2,57%
2018	1,42	3,08	2,25%
2019	2,14	2,68	2,41%
2020	2,17	3,85	3,01%
2021	2,83	2,84	2,84%
2022	2,13	2,27	2,20%

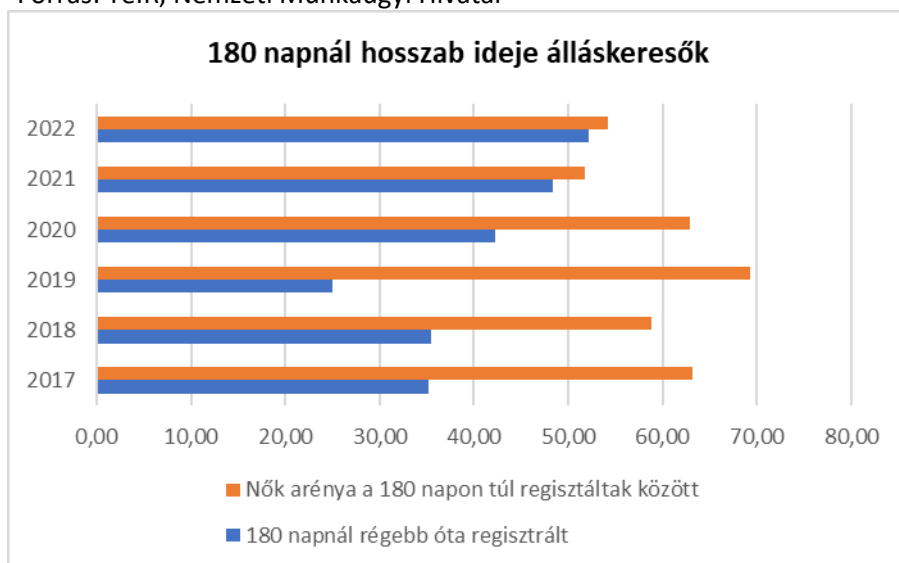
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje
nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)**

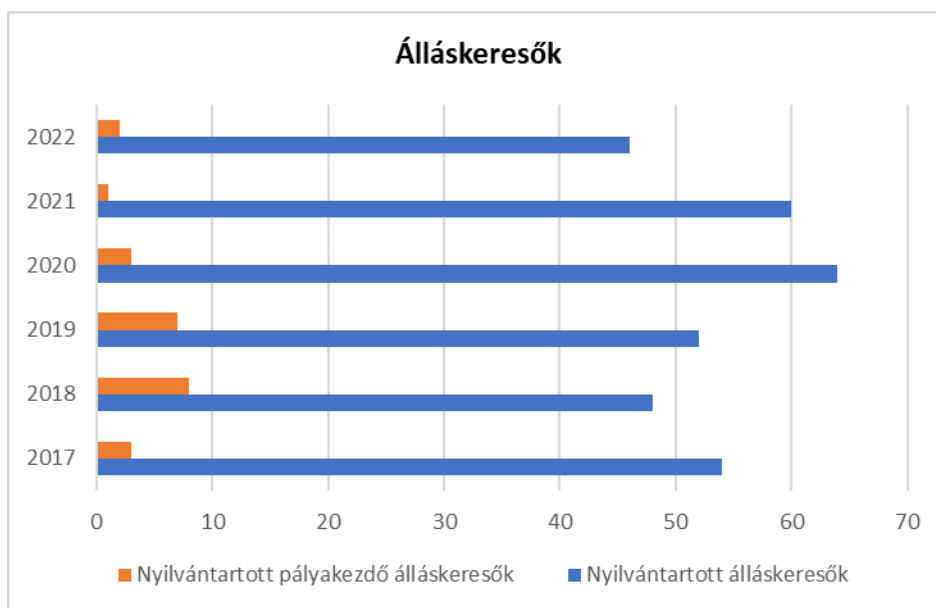
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	35,19	63,16
2018	35,42	58,82
2019	25	69,23
2020	42,19	62,96
2021	48,33	51,72
2022	52,17	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	54	3
2018	48	8
2019	52	7
2020	64	3
2021	60	1
2022	46	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Bakonycsernyén nincs lehetőség foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs nemenkénti megkülönböztetett adat az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei tekintetében.

A rendelkezésre álló adatokból azonban megállapítható, hogy a 15 évnél idősebb korosztályú férfiak valamivel többen végezték el az általános iskolát, mint a nők.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható az is, hogy a regisztrált munkanélküliek többsége 8 általános iskolánál magasabb iskolai végzettségűek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Sajnos a multicégeknél jellemző, hogy nyomott bérekkel foglalkoztatják azokat, akik a tényleges termelést végzik, akik a GDP előállítják. A törvényhozók a munkáltatók malmára hajtják a vizet a munkavállalókra nézve kedvezőtlen jogi szabályozással. (30 nap táppénzes állomány után már nem jár időarányosan sem a szabadság, műszakpótlékok csökkentése stb.)

A klasszikus női és férfi munkavállaló közötti bérkülönbségre vonatkozó releváns adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹⁰

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Bakonycsernye községben, mint már többször is említettük egy önkormányzati fenntartású óvoda-bölcsőde valamint az Evangélikus Egyház bakonycsernyei felekezete által fenntartott óvoda működik. Az ellátott gyermekek számáról az előző fejezetben már említést tettünk. Az intézmények nyitva tartása lehetne rugalmasabb, de a dolgozók létszáma miatt ez nehezen változtatható. A községben nincs jelentős munkáltató, így az anyáknak ingáznuk kell, hátrány, hogy az anyák nem családbarát munkahelyen dolgoznak.

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A településen működik bölcsőde, óvoda, iskola. A szülők tanév közben az óvodában 6.30-16.30-ig, az iskolában 7-16.00 óráig tudhatják biztonságban gyermekeiket.

A köznevelésről szóló törvény hatályba lépésével 2013. szeptember 1.-jével bevezeti az egész napos iskolát, mely azt jelenti, hogy általános iskolában 16.00 óráig szervezendők a foglalkozások, s ezt minden tanulóra vonatkozóan, valamint 2014. szeptember 1.-jétől 3 éves kortól kötelezővé válik az óvodába járás.

Az óvodákból férőhelyhiány miatt még nem lett elutasítva gyermek.

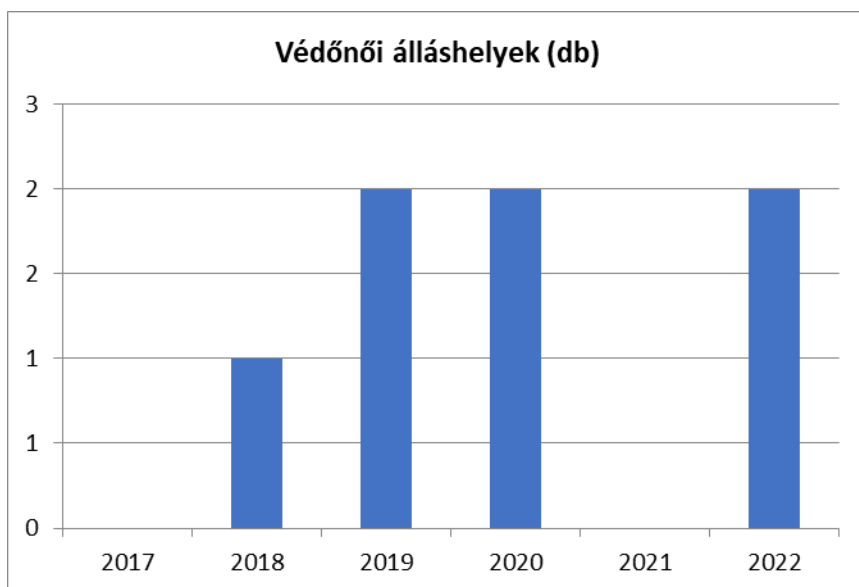
Családi napközi nem működik a településen. Mely ellátás egyébként a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek nem közoktatás célú napközbeni ellátása.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

¹⁰ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	8	8	0	0
2021	0	0	0	0	8	6	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már a helyi általános iskolában is megkezdődnek.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása. A gyermekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

A településen működő gyermekjóléti szolgáltatás keretében is állandó, folyamatos jelleggel történik a Szolgálattal kapcsolatban álló családok körében családtervezési, fogamzásgátlás, életvezetési, gyermeknevelési, gyermekgondozási tanácsadás.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

A táblázatban található adatokat a Móri Rendőrkapitányság ügyintézője bocsátotta rendelkezésünkre. Adat talán „nem annyira” sokkoló, bár ez is szomorú.

A helyzet felismerését nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan.

A családon belüli erőszakról Magyarországon nincs önálló tényállás, és ennek megállapítását is vita övezi. Fentiek miatt az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik.

A Szociális Alapszolgálat családon belüli (és egyébként azon kívüli) erőszak esetében is önkéntes együttműködésre alapozott családgondozást (alapellátás) végez. Ennek keretében konfliktuskezelést végez, melynek során meghallgatja a vitában álló feleket megállapodás céljából, az alapkonfliktus kezelése érdekében. Igény szerint további szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférésben, intézkedés megtételében is segítséget nyújt, illetve gyermekbántalmazás esetén megteszi a szükséges intézkedést. Amennyiben a konfliktus hátterében anyagi természetű problémák is felismerhetőek, információadással, ügyintézésbeli segítséggel, igénybe vehető támogatásokhoz való hozzájutással igyekeznek enyhíteni azokon. Rendszeres kapcsolattartással, segítő beszélgetéssel, tanácsadással adnak lehetőséget az esetlegesen felmerülő további konfliktushelyzetek megelőzésére, illetve megfelelő kezelésére. Amennyiben felmerül a terápia szükségessége, úgy segítenek annak megszervezésében.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben nem megoldott a településen a gyermekek elhelyezése **gyermekjóléti alapellátás keretében**.

A településen élők számára nincs a környékben igénybe vehető Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti Otthona, Anyaothton, helyettes szülői ellátás.

Anyaothton a legközelebbi megyeszékhelyen, Székesfehérváron van, mely csak székesfehérvári lakóhellyel rendelkezők számára nyújt segítséget, hasonlóképpen a dunaujvárosi Családok Átmeneti Otthona. Fejér megyében nincs olyan Családok Átmeneti Otthona, vagy Anyaothton, ahol a saját közigazgatási területükön kívül élők is tudnának fogadni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket

A település önkormányzati vezetősége, a polgármester, 6 képviselő, jegyző között mindössze két nő foglal helyet.

Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Mely azonban országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákkal rendszeresen és folyamatosan foglalkozik a Nő Klub, a Nyugdíjas Klub is. A klubok és tagjainak összefogásával mindig is igyekeztek, igyekeznek segíteni a hátrányos helyzetű, sok gyerekes családoknak, többek között, ruhagyűjtéssel majd a ruhák szétosztásának megszervezésével, ideiglenes napközbeni gyermekfelügyelet vállalásával, Esetenként kisebb összegű pénz kölcsönadásával, vagy élelmiszerek adásával, adományozásával.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen nem jellemző a munkanélküliség, azonban a munkanélküliek száma nem csökken vissza a válság előtti időszakra. A nők elhelyezkedési esélye kedvezőtlenebb. (Több a munkanélküli nő, mint férfi.)	Gyermekfelügyelet megoldása. Potenciális munkáltatók tájékoztatása a foglalkoztatást ösztönző lehetőségekről (Start-program). Családbarát munkahelyek kialakításának ösztönzése. Információs táblák elhelyezése az aktuális álláslehetőségekről. Hátránykompenzáló, szabadidős programok szervezése. A gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően.
A nők munkába állását (munkaerőpiacra való visszatérését) nehezíti, hogy a gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartása nem alkalmazkodik az igényekhez.	Hátránykompenzáló, szabadidős programok szervezése. A gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően.
Nincs lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés).	Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (önkormányzati intézményrendszeren belül) támogatása.
A regisztrált munkanélküliek többsége 8 osztálynál magasabb iskolai végzettségű. Munkanélküliségük oka lehet a piacképes szakma hiánya.	Tájékoztatás a képzési lehetőségekről (Munkaügyi Központon keresztül). Munkaügyi Központtal való együttműködés ösztönzése. Helyi Önkormányzat és a Munkaügyi Központ együttműködésének erősítése, lehetőség szerint piacképes szakmaképzés szervezése a településen.
Hátrányos megkülönböztetés az idősödő (40 év-x) korosztály tekintetében. Kiszorulnak a munkaerőpiacról.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Információs lap a lehetőségekről (aktív korúak ellátása, megváltozott munkaképességűek ellátása, Start-kártya).

	Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása megváltozott munkaképességűek, Start-kártyával rendelkezők alkalmazása esetén milyen kedvezményekhez juthatnak. Ilyen személyek alkalmazásának ösztönzése. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés). Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
2011-től megjelenik a fiatal felnőttek (21-25 év) körében is a munkanélküliség.	Gyakornoki helyek létesítése a településen. Tájékoztatás Start-kártyáról. Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok szervezése, álláskeresési tréning.
A településen nincsenek foglalkoztatást megkönnyítő programok.	Álláskeresési tréning szervezése.
Konkrét adatok nincsenek, azonban a Szociális Alapszolgálatnak gyakran kell közbenjárnia családon belül elkövetett erőszakos cselekmények elkövetése, áldozattá válás valamely formája miatt. Feltételezhető, hogy a településen is előfordul családon belüli erőszak, bántalmazás, azonban az emiatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.	Információs kampány szervezése (rendőrség bevonásával). Anonim jelzőrendszer megszervezése és működtetése.
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona, anyaothton a környéken). Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona, anyaothton a környéken).	Megállapodás megkötése a legközelebbi, székesfehérvári Anyaothtonnal. Tájékoztatás az igénybe vehető, a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Bakonycsernyén a lakosság 28 %-a 60 éven felüli. A településen is jellemző – az országos átlaghoz hasonlóan – az öregedés.

A településen a nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma magasabb a férfiakéhoz képest. Ez a mutató egyértelműen a demográfiai folyamatokkal magyarázható. Országos demográfiai jellemző, hogy a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak. A művelődésszervező szerint az idősebb korosztály aktivitás szerint ketté lehet osztani. A 60 -70 éves emberek jobban mozgathatók, szívesen vesznek részt a helyi rendezvényeken, lehet rájuk számítani 1-1 gyerek műsor szervezésében, szívesen sütnek, segítenek. A 70 és 80 éven közötti lakosság viszont nagyon inaktív, ők már nehezen mozdíthatóak, nem annyira tevékenyek.

Az alábbi táblázatban foglaltuk össze az idősök és fiatalok arányát. Nem az a „baj”, hogy sok az idős, hanem az, hogy a fiatalok száma évről, évre csökken. Az adatokból is jól látható, hogy a település lakosságának átlag életkora öregedő tendenciát mutat.

Helyi adatgyűjtés során azonban megállapítható, hogy az idősök egészségi állapota hozza az országosan is jellemző mutatót, vagyis az EU viszonyokhoz képest jóval rosszabb.

A településen élő idősök helyzetére jellemző, hogy a problémák nem szociális rászorultsági alapon jelentkeznek, hanem ápolási-gondozási szükséglet, önellátási zavar, együttélési, generációs problémák miatt, magányosság miatt közösségre vágyik, biztonságérzet növelése miatt.

A háziorvosok tájékoztatása szerint a felnőttek közül, ha az idős kort 60 év felett vesszük, a szív és érrendszeri betegek aránya 95% körüli (magas vérnyomás betegség, ischaemiás szívbetegség, érelmeszesedés), a mozgásszervi betegek aránya 80 % körüli, a cukorbetegek aránya 25% körüli. A teljes populáció esetében a szív-érrendszeri betegségek aránya 30%, a mozgásszervi 20%, a cukorbetegség 11-12%/!.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

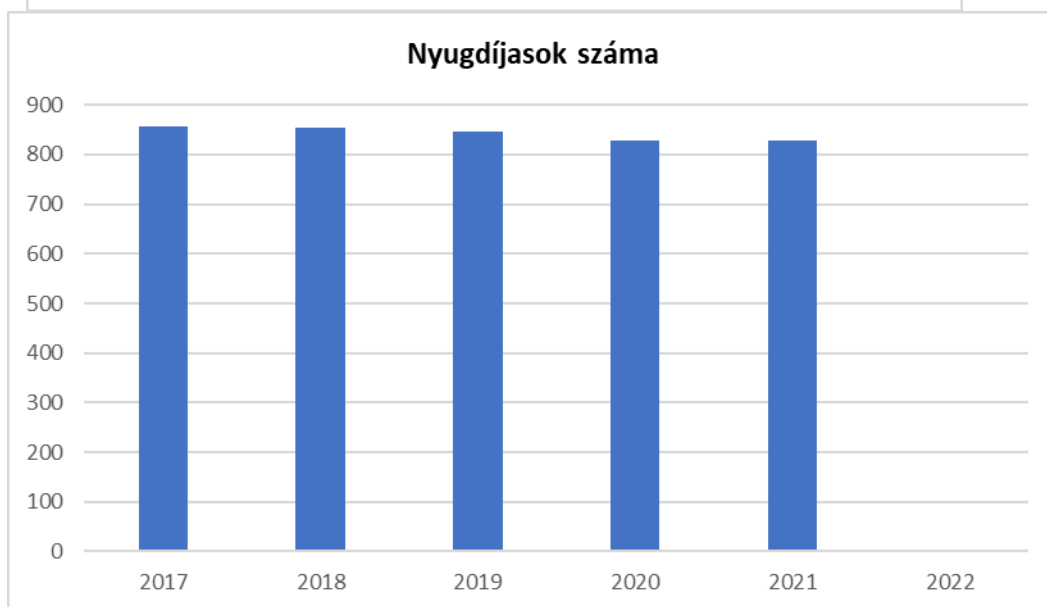
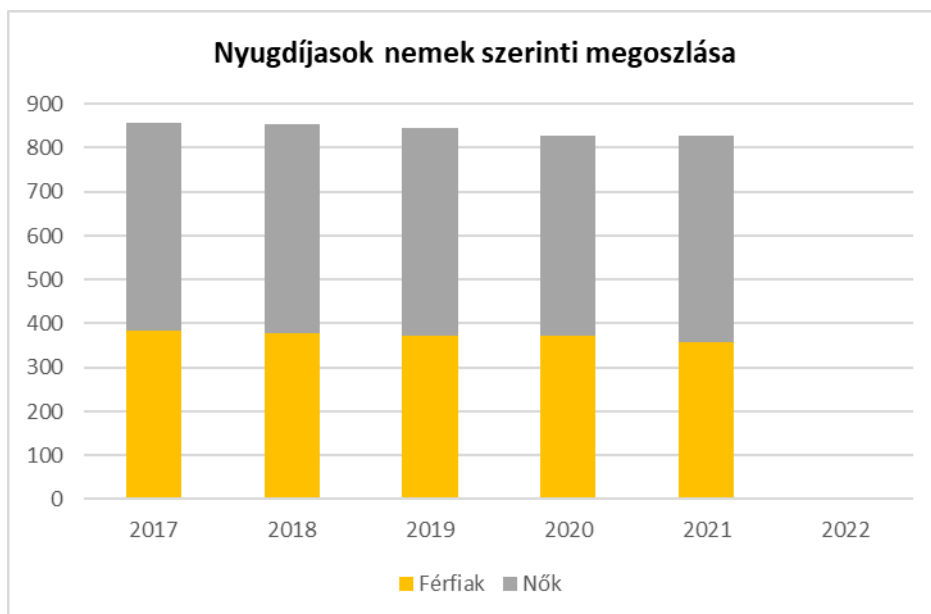
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	519	417	124,46%
2018	536	439	122,10%
2019	549	459	119,61%
2020	546	458	119,21%
2021	555	461	120,39%
2022	554	475	116,63%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	401	486	887
2016	397	480	877
2017	384	472	856
2018	378	477	855
2019	371	475	846
2020	n.a.	n.a.	-

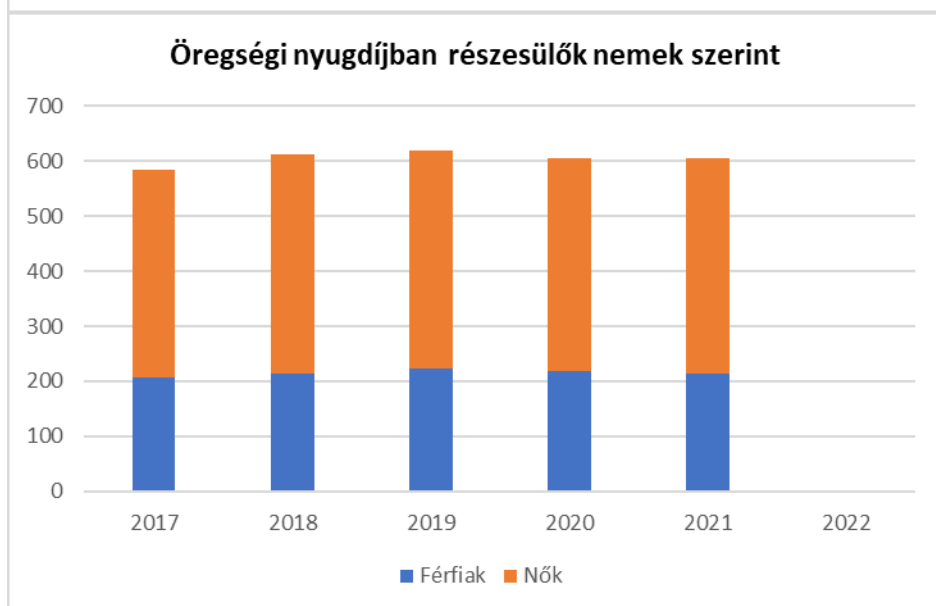
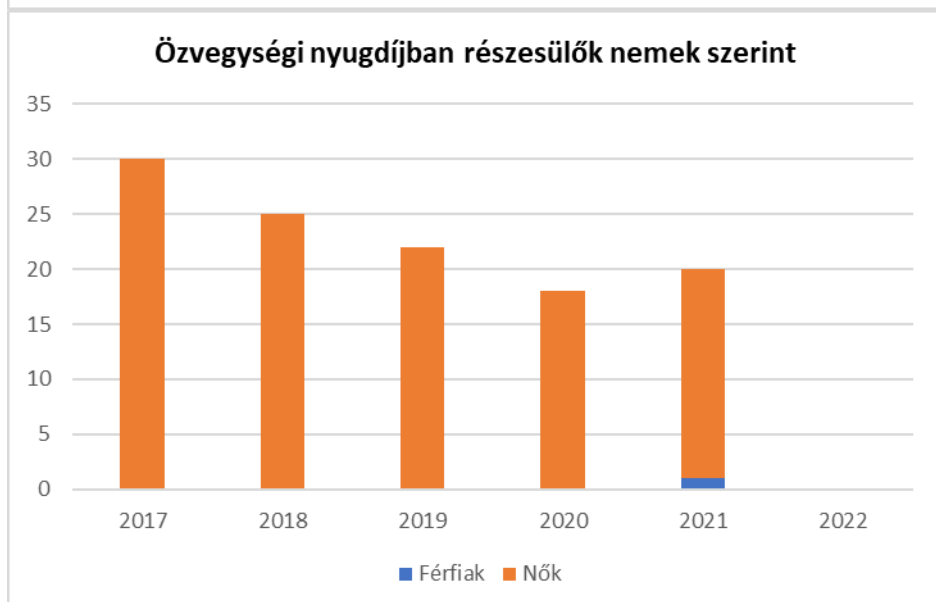
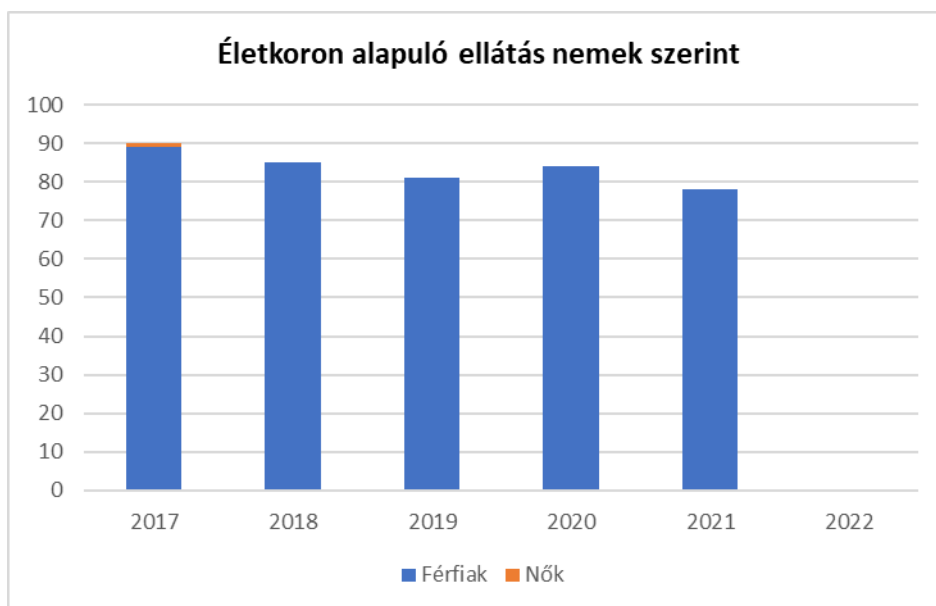
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	89	1	206	378	0	30	0
2018	85	0	214	397	0	25	0
2019	81	0	223	396	0	22	0
2020	84	0	219	387	0	18	0
2021	78	0	213	391	1	19	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nincs tudomásunk olyan idős emberről a faluban, akinek ne lenne ellátása, vagy öregségi nyugdíjban, vagy özvegyi nyugdíjban, vagy rokkantsági nyugellátásban, de mindenki kap valamilyen havi rendszeres ellátást.

Időskorúak ellátást eddig senki sem igényelte.

Az önkormányzatnak jelenleg nincsen nyugdíjas, vagy nyugdíjas korú alkalmazottja. Nincs tudomásunk arról, hogy az aktívabb korú tehát a 70. életévüket még be nem töltött idősök alkalmi munkát vállalnának. A településen mindig is jellemző volt a háztáji állatok és földek mellett további termőföldek és szőlős területek művelése, vállalása.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	54	48	52	64	60	46
41-45 év (TS 042)	Fő	10	4	8	6	7	2
	%	18,52%	8,33%	15,38%	9,38%	11,67%	4,35%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	4	8	6	9	4
	%	11,11%	8,33%	15,38%	9,38%	15,00%	8,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	4	4	8	5	5
	%	9,26%	8,33%	7,69%	12,50%	8,33%	10,87%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	6	3	4	2	6
	%	7,41%	12,50%	5,77%	6,25%	3,33%	13,04%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	3	5	10	16	11
	%	7,41%	6,25%	9,62%	15,63%	26,67%	23,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nincs adatunk az idősek élethosszig tartó tanulásáról, illetve nincs adatunk nyugdíjasok foglalkoztatásáról sem. A helyi közintézményeinkben elsősorban aktív korú személyeket foglalkoztatunk. Általános tendencia ma már, hogy aki teheti nyugdíjba megy, mert az „még biztosabb”, mint egy munkahely.

Nincs a településen az idősek foglalkoztatását támogató egyéb program.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

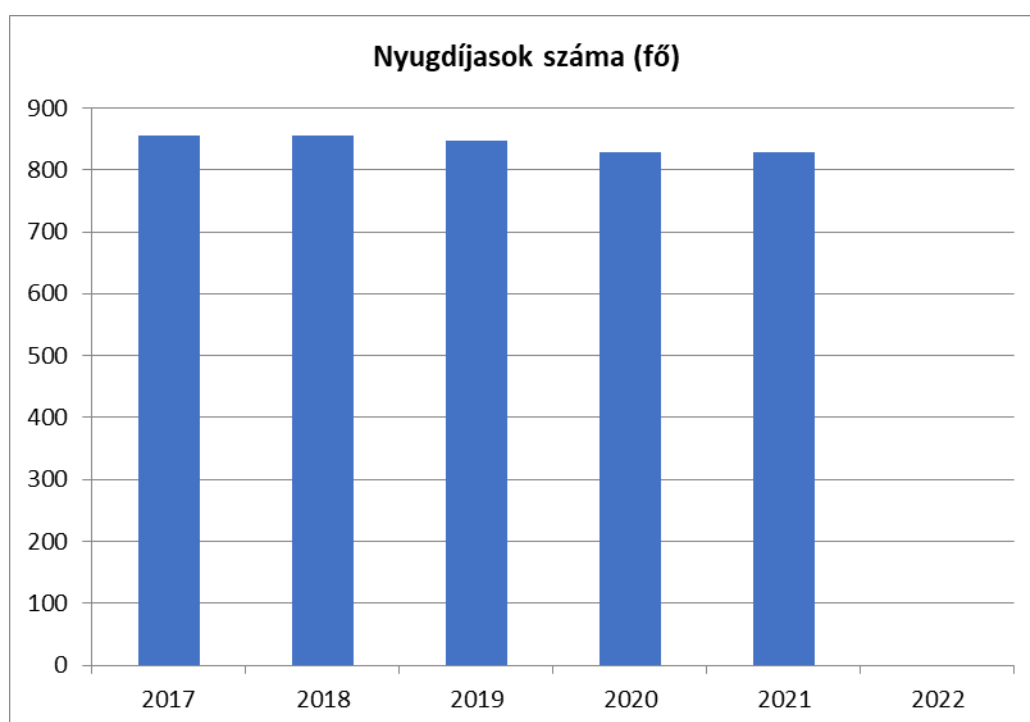
Az önkormányzatnak nincs adata, információja a foglalkoztatás területén az időseket ért hátrányos megkülönböztetésről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősek által igénybe vehető közszolgáltatások, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférése nem tér el a korábban írtaktól.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	384	472	856
2018	378	477	855
2019	371	475	846
2020	371	458	829
2021	359	469	828
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése nem tér el a korábban írtaktól. A móri, illetve székesfehérvári szakrendelőbe történő utazást igény szerint betegszállító segítségével megoldott.

Bakonycserye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás Szociális Alapszolgálat keretében házi segítségnyújtást és étkeztetést is biztosít 1 fő szociális gondozó alkalmazásával.

Házi segítségnyújtás az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartása érdekében végzett ellátás.

Szolgáltatások:

- alapvető gondozási feladatok, mint az öltöztetés, fürdetés, pelenkázás, etetés, bevásárlás, gyógyszerek felírása, kiváltása
- orvos előírása szerinti alapvető ápolási feladatok
- közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában, háztartás vitelében, szűk lakókörnyezet tisztán tartása
- segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban
- segítségnyújtás szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, hivatalos ügyintézésben
- veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyhelyzet elhárítása

A gondozás maximum napi 4 órában nyújtható.

A házi segítségnyújtás térítési díja jövedelmi helyzettől függően változik.

Az igénybevétel a rászoruló írásos kérelmére indul. A házi gondozó előgondozás keretében megvizsgálja az igénylő gondozási szükségletét, jövedelmi helyzetét, mely alapján kerül megállapításra a szükséges gondozási idő, fizetendő térítési díj.

A szociális étkeztetés keretében a szociálisan rászorultak részére nyújtott napi egyszeri meleg étkezés.

Igénybe vehetik:

- 65. életévet betöltött személy,
- vagy korhatárra tekintet nélkül azoknak, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés térítési díja jövedelmi helyzettől függően változik. A jövedelemmel nem rendelkezők részére ingyenesen igénybe vehető a fenti feltételek fennállása esetén.

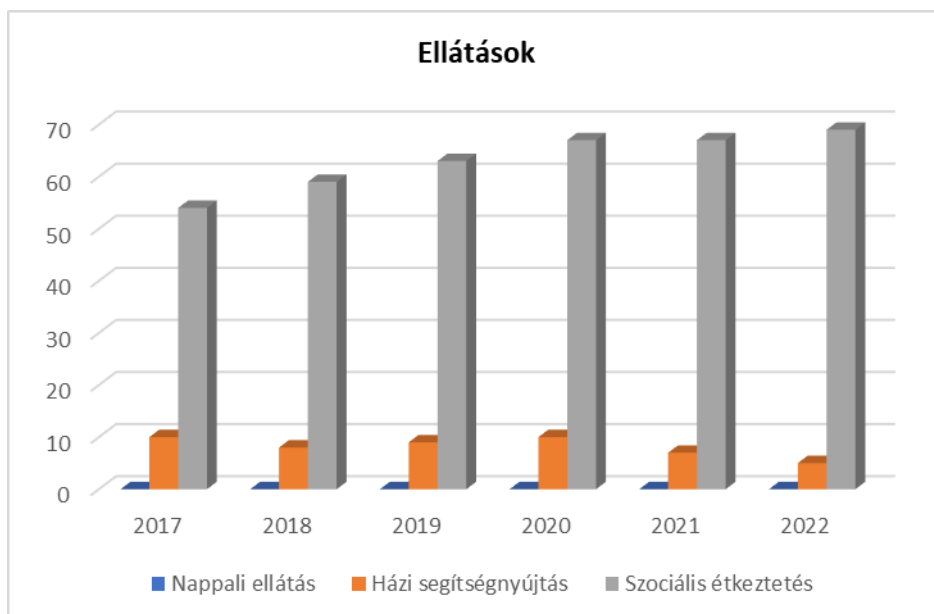
A településen nincs idős otthon, és nappali ellátás idősek részére.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	519	0	10	54
2018	536	0	8	59
2019	549	0	9	63
2020	546	0	10	67
2021	555	0	7	67
2022	554	0	5	69

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés minden korosztály előtt egyenlő lehetőséggel és eséllyel nyitott, ez egyelőre csak a könyvtári szolgáltatásra korlátozódik, nem jellemző, hogy az idősebb korosztály könyvtárba járna.

b) idősek informatikai jártassága;

Telefonos, nem reprezentatív felmérést végeztünk az idősek informatikai jártasságával kapcsolatban. Látható, hogy az informatikát használók száma és jártassága évről – évre kedvező eredményeket mutat. Emellett a korábban már említett Digitális Jólét Program, azaz DJP is hozzájárul, hogy az idősek körében szélesítsék az informatikai tudást és a számítógépes ismereteket.

c) a generációk közötti programok.

Sajnos településünkön ez nem releváns.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen 2 Nyugdíjas Klub is működik, valamint a település önkormányzata Idősek Napja alkalmából évente köszönti a településen élő szépkorúakat, illetve az Idősek Karácsonya is minden évben megtartásra kerül, ahol a meghívottak a 70 év fölötti bakonycsérnyei lakosok. Idősek nappali ellátása nem biztosított a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskori elmagányosodás jellemző.	Nyugdíjas Klubok erkölcsi, anyagi támogatása. Nyugdíjasok körében szervezett foglalkozások:

	informatikai, egészségmegőrzés, aktív szellemi, testi életmód ösztönzése, kézműves, kulturális, zenés-táncos rendezvények, stb. Teadélután szervezése, problémák megbeszélése. Nyugdíjas üdültetési programban való részvétel megszervezése, annak ösztönzése (Erzsébet program)
Önellátási képesség csökken.	Házi segítségnyújtás, étkeztetés adta lehetőségek kihasználásának ösztönzése. Tájékoztatás az intézményi hálózat lehetőségeiről. Meglévő képességek szinten tartása.
Igényeknek megfelelő egészségügyi ellátás hiánya (demencia kezelése nem megoldott, hospice szolgáltatás nem megoldott a településen).	Igényfelmérés és igényeknek megfelelő intézményi hálózat kialakítása. Prevenció (aktív időskor kereteinek megszervezése, pl. önkénteskedés).
Hátrányos megkülönböztetés az idősödő (40-x éves) korosztály tekintetében. Kiszorulnak a munkaerőpiacról.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Információs lap a lehetőségekről (aktív korúak ellátása, megváltozott munkaképességűek ellátása, Start-kártya). Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása megváltozott munkaképességűek, Start-kártyával rendelkezők alkalmazása esetén milyen kedvezményekhez juthatnak. Ilyen személyek alkalmazásának ösztönzése. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés). Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
Bűnözői csoportoknak jobban kiszolgáltatottak koruk, jóhiszeműségük miatt.	Tájékoztatás, figyelemfelhívás, polgárőrség bevonása a közbiztonság megtartásában.
Nincs idősek részére nappali ellátás.	Idősek részére nyújtott napközi ellátás megszervezésének elősegítése.
Növekvő egészségügyi problémák.	Tájékoztatás a házi segítségnyújtás, étkeztetés, intézményi hálózat lehetőségeiről. Szűrőprogramok szervezése.

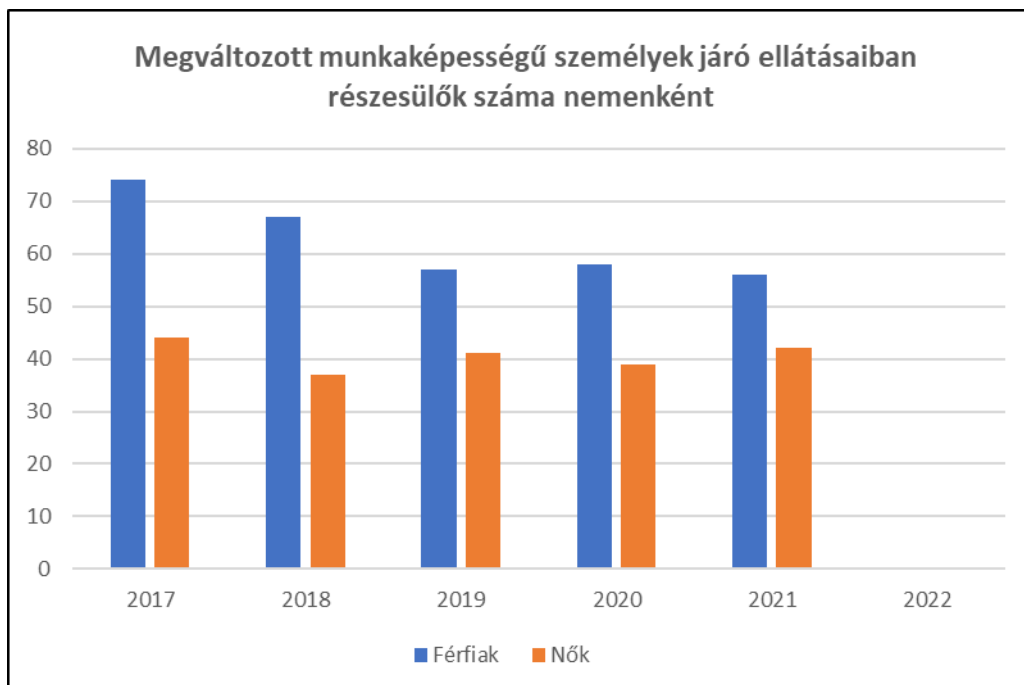
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A legfőbb probléma, hogy az önkormányzatnak **nincs pontos** adata információja a fogyatékosok számáról, a fogyatékoságokról. A Magyar Államkincstár kimutatása szerint a községben 42 személy kap fogyatékosági támogatást. Korábbi évek adatai szerint gépjárműadó mentességben, súlyos mozgáskorlátozottságára tekintettel 15-17 személy részesült. Súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában átlagosan 38-40 fő részesült.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	74	44	118
2018	67	37	104
2019	57	41	98
2020	58	39	97
2021	56	42	98
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen nincs védett foglalkoztatás.

Közfoglalkoztatás keretében nincs fogyatékkal élő személy alkalmazva.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön nem releváns a fogyatékkal élőkre nézve.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Nincs releváns adatunk a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nincsenek ilyen jellegű foglalkozások.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára.

- Fogyatékossgai támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
 Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
 Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyekotthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

A fogyatékkal élő személyek számára nyújtott alapellátások közül a település családsegítés, házi segítségnyújtás és étkeztetés keretében nyújt segítséget.

Szakosított ellátás nincs a településen.

Családsegítés keretében több fogyatékkal élő személyeket támogató szolgálattal, intézménnyel áll kapcsolatban a Szociális Alapszolgálat, melyek elsősorban a megyeszékhelyen, Székesfehérváron érhetőek el.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön nem releváns.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település két orvosi rendelője akadálymentesített, a művelődési, a posta szintén. A polgármesteri hivatal épülete viszont nem akadálymentesített. Az iskola és óvoda épületei szintén akadálymentesítettek.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Ahogy fentebb is kitértem rá, a fogyatékkal élők napjainkban, a fejlett világ ellenére is rengeteg területen szorulnak hátrányban. Fogyatékoság függvényében a fenti szolgáltatásokhoz való hozzáférésben is akadályoztatva vannak.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Bakonycsernye vonatkozásában ez a pont nem releváns.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település járdái nem mindenhol alkalmasak kerekesszékekkel való közlekedésre, de a törekvés megvan az önkormányzat részéről. Egyre több helyen megvalósult már az épületek és a járdák akadálymentesítése.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincsen speciális közlekedési megoldás. A Szociális Alapszolgálat dolgozói igyekeznek a rászorultak részére megfelelő közlekedési eszközhöz (így például kerekesszék, elektromos Moped autó) való hozzájutásban segítséget nyújtani.

Fogyatékosok nappali intézménye nincs a településen.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Sajnos ehhez a bekezdéshez is csak azt tudjuk írni, hogy nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Bakonycsernyén sajnos nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Sajnos ez a pont sem releváns településünkön.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs nyilvántartása az önkormányzatnak az érintett személyek számáról, helyzetéről, fogyatékossg okáról.	Adatgyűjtés, felmérés, egészségügyi, szociális ellátók adataiból.
Fogyatékossg megismerésének, elfogadásának hiánya.	Családi nap megszervezése: szerepcsere, egészség megelőzés.
Fejlesztési lehetőségek hiánya.	Lehetőségek feltárása, szakemberek bevonása.
Főleg vidéken jellemző a fogyatékkal élő/egészségkárosodott személyekkel foglalkozó civil kezdeményezések, információ hiánya.	Helyi vállalkozók, civilek tájékoztatása például a kedvezményes foglalkoztatás lehetőségéről. Tájékoztató a fogyatékkal élő/egészségkárosodottak részére az igénybe vehető támogatásokról.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szintén, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők tekintetében.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Önkormányzati kutatás a diszkrimináció témakörében.
A településen nincs olyan cég, társaság, amely a	Kapcsolódó adatgyűjtés.

megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi-, látás-, hallásszervi-, mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	Tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményeiről. Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.	Képzési programok működtetése. Fogyatékkal élők minél magasabb arányú foglalkoztatása az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben. Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
Járdák biztonságossá tétele	Járdák karbantartása, együttműködés a lakossággal, hogy mindenki a saját háza előtt igazítsa ki a járdalapok egyenetlenségét
Otthoni ellátás hiánya.	Közösségi, pszichiátriai ellátáshoz, támogató szolgálathoz való hozzáférés biztosítása.
Szakellátásra való eljutás lehetősége.	Támogató szolgálat elérésének megszervezése.
Középületek akadálymentesítése és közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Pályázati lehetőségek kihasználásával fizikai akadálymentesítés. Önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Evangélikus Egyház lelkesze, több alkalommal szervezett már kirándulást, táborokat a gyerekeknek. Az önkormányzat a korábbi években anyagi lehetőségeihez mérten igyekezett a gyerekek nyári étkeztetését megoldani.
Nincs adatunk, információnk partnerségi megállapodásokról.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Jelentős együttműködés jellemző a 3 szervezet vonatkozásában, melyek elsősorban a település fejlesztését, hírnevének öregbítését, a hagyományok ápolását, az ünnepek még színvonalasabb megtartását szolgálták, szolgálják. A HEP-ben meghatározott 5 fő csoport vonatkozásában ez idáig partnerség, külön együttműködési megállapodást nem kötöttek. Minden szervezet, a civilek, egyházak, önkormányzatok napi szinten tapasztaljuk a pénzügyi források apadását, a lehetőségek csökkenését, az intézni valók még bonyolultabbá válását. Szükség van az említett csoportok szorosabb együttműködésében hiszen a HEP-ben megjelölt csoportok lehetőségei, anyagi forrásai, saját maguk és jogaik érdekérvényesítő képessége csökken. Szükség van, hogy a tapasztalattal, információval rendelkező szervezetek együtt dolgozzanak.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A kistérségi szerveződés létrehozásakor is nagy reményekkel vártuk a társulást, ez azonban valamilyen oknál fogva inkább csak az egyéni érdekek és a társulás többletfinanszírozása miatti kényszer fogta, hozta össze a településeket. Bakonycsernye szűk szomszédságát tekintve továbbra is ezt a kényszert – anyagi, jogszabályi stb. – látom és tapasztalom. Jelen programban kiemelt csoportok életének, esélyeinek növelését célzó partnerség, együttműködés ma még nincs meg.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) Nincs releváns adatunk.

- f) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nincs releváns adatunk.

- g) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Sajnos ez a pont sem releváns, ugyanis nincsenek for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A szükséges adatokat személyes megbeszélés, adatkérés útján szereztük be.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye. Tartós munkanélküliség.	„Alkalmassá tétel”. Mindennapi életmód megkönnyítése, önálló életvezetésre ösztönzés. Tájékoztatás a lehetőségekről, információs lap elkészítése, közzététele.
Gyermekek	Gyermekszegénység. Nyári étkeztetés hiánya. HH, HHH iskolai lemorzsolódása.	Megfelelően működő jelzőrendszer. Nyári étkeztetés biztosítása. Hátránykompenzáló programok. Célirányos segítségnyújtás.
Idősek	Időskori elmagányosodás, passzív időskor. Hátrányos munkaerő piaci megkülönböztetés az idősödő korosztály tekintetében.	Nyugdíjas Klub erkölcsi, anyagi támogatása. Aktív szabadidő eltöltés. Napközbeni ellátás megszervezése. Esélyegyenlőségi fórum. Információs lap potenciális munkáltatóknak és munkavállalóknak.
Nők	Nők elhelyezkedését több tényező is nehezíti. Krizishelyzetben nincs igénybe vehető szolgáltatás.	Gyermekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően. Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (rugalmas munkaidő, otthonról végezhető, távmunka biztosítása, támogatása). Információs lap. Családok Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás elérhetővé tétele, arról tájékoztatás.
Fogyatékkal élők	Az önkormányzatnak nincs rendelkezésre álló nyilvántartása.	Adatgyűjtés, felmérés, egészségügyi, szociális ellátók adataiból.

A beavatkozások megvalósítói:

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők életminőségének javítása.	Partnerek: önkormányzat dolgozói, szociális ügyintéző, Védőnői Szolgálat, óvodák, iskola, Művelődési Ház, Szociális Alapszolgálat, potenciális munkáltatók, civil szervezetek, egyházak Felelős: polgármester
Gyermekek	Gyermekszegénység csökkentése.	Partnerek: önkormányzat szociális ügyintézője, védőnői szolgálat, óvodák, iskola, Művelődési Ház, Szociális Alapszolgálat, civil szervezetek, egyházak Felelős: polgármester
Idősek	Aktív idősödés megvalósítása. Idősödő munkaerő elfogadása.	Partnerek: önkormányzat, Művelődési Ház, civil szervezetek, egyházak, Szociális Alapszolgálat, + Potenciális munkáltatók. Felelős: polgármester
Nők	Nők elhelyezkedési esélyének növelése. Krizishelyzetben történő kézzel fogható segítségnyújtás megoldása.	Partnerek: önkormányzat, potenciális helyi munkáltatók, Munkaügyi Központ Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Igényfelmérés.	Partnerek: önkormányzat, egészségügyi, szociális ellátók Felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol **a romák** és a nem romák békében, megértésben, egymás értékeinek tiszteletben tartásával tudnak együtt élni, mindenki igyekezve abban, hogy megélhetését gyermekeinek taníttatását önállóan oldja meg, saját életével, életvezetésével is példát mutatva a minket követő generációknak.

Fontos számunkra, hogy **a mélyszegénységben élők** anyagi helyzete javulhasson. Lehetőség szerint piacképes képzettséget adva a szülőknek, akik így kelendőbbé válnak a munkaerőpiacon, a család életkörülményeinek javításában személyesen közreműködve tudjon esélyt teremteni magának és gyermekeinek, a normális, létminimum feletti életszínvonal megteremtésével, a nélkülözés megszüntetésével. Esélyt adva gyermekének a normális, minőségi gyermekkor megélésében, a közoktatási intézmények nyújtotta lehetőségek kiaknázásában, esélyt adva a gyermekeknek arra, hogy maguk is hasznos tagjai és ne esélytelen kiszolgáltatottjai legyenek a társadalomnak.

Kiemelt területnek tartjuk **a gyerekek** esélyegyenlőségét, hiszen ők szabad akarattal, saját sorsuk feletti döntési lehetőséggel még nem rendelkeznek. Fontos lenne, hogy a gyerekeknek a testi, lelki, erkölcsi fejlődése biztosított legyen, egyenlőbb esélyekkel, és ne kapásból hátránnyal induljanak az életbe. Fontos, hogy a jövő generációk valóban hasznosak, értékesek, testileg, lelkileg egészségesek, egyenlő esélyekkel indulók lehessenek.

Folyamatosan odafigyelünk **az idősekre**, hogy a nekünk fiatalabb korosztályoknak megteremtett lehetőségeket megköszönve gondoskodhassunk róluk, hogy időskorban is egészségesen, közösségben, szeretetben és odafigyelésben élhessék meg az életet, szintén hasznos tagjaiként a mai társadalomnak.

Elengedhetetlennek tartjuk **a nők esetében**, főleg a kisgyermeket vállalóknak, hogy azt egészségesen, boldogan élhessék meg, majd segítve a munka világába való visszatérést, a gyerekeknek Bakonycsernye

községben való napközbeni elhelyezésének biztosításával. Az idősebb korosztályok számára a már régóta működő civil szervezetek támogatásával a közösségi programok megszervezésével, nőket megmozgató sportolási lehetőség biztosításával.

Különös figyelmet fordítunk **a fogyatékkal élők** esetében, hogy tudjunk róluk. Fontos, hogy ha tudjuk, ismerjük a gondjaikat problémáikat, akkor hozzásegíthessük őket az egyéb ellátásokról szóló információkkal, érdekképviselői szervek felkutatásával. Fontosnak tartjuk az összes intézmény és még nem akadálymentesített épületek akadálymentesítését.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Lakásfenntartási támogatás igénybevétele	továbbra is lehetőséget adni a támogatás igénybevételére	csökkenteni a havi kiadásokat	beszámoló	anyagi segítségnyújtás	polgármester	2022. 08. 01. (hétfő)	igénylők száma	pénzügyi	5év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekétkeztetés	Továbbra is biztosítani a gyermekek számára az étkeztetést	elszegényedés megállítása, szükségletek kielégítése	gyermekvédelmi beszámoló	kapcsolatfelvétel	családsegítő	2024. 12. 31. (kedd)	információs lap	pénzügyi	5év
2	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	korai lemorzsolódás, alacsony továbbtanulási arány	lemorzsolódás csökkentése	GYEJO beszámoló	korai fejlesztés javítás	jegyző	2023. 07. 01. (szombat)	kompetencia felmérés, részvétel a korai fejlesztésekben	meglévő erőforrás hatékonyabb kihasználása	5év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Tartós munkanélküliség csökkentése	Településen munkanélküliek számának csökkentése	élő munkaerő piacra való kijutás	szociális beszámoló	képzések, fejlesztések tartása	polgármester	2023. 03. 01. (szerda)	felmérés	pályázati, munkaügyi központ	5év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek klubja	Településen idősek elmagányosodása ellen	minél többen vegyenek részt rendezvényen	nyugdíjas klub beszámoló	programok szervezése	polgármester	2020. 09. 01. (kedd)	résztevők száma	helyszín biztosítás, humán erőforrás családsegítő	5év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Települési honlapvakbarát verziójának megvalósítása	településen látássérültek hozzáférhetősége	élő honlap akadálymentesítése	szoc.szolg koncepció	műszaki informatikai megvalósítás	jegyző	2021. 09. 01. (szerda)	honlapra látogatók száma	saját erőforrás, djp mentor	5év
2	Intézmények akadálymentesítése	minden intézmény megközelíthető legyen kerekesszékekkel	ügyintézés biztosítása a mozgásban korlátozottak számára	szoc. beszámoló	együttműködés	jegyző	2024. 12. 31. (kedd)	ügyintézők	pénzügyi technikai	5év
3	Fogyatékosok számának feltérképezése	nincs információ a fogyatékosokról	a feltérképezni a fogyatékkal élők számát	szoc. beszámoló	információgyűjtés	házi orvos, családsegítő	2023. 05. 01. (hétfő)	ügyintézők	saját erőforrás	5év

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

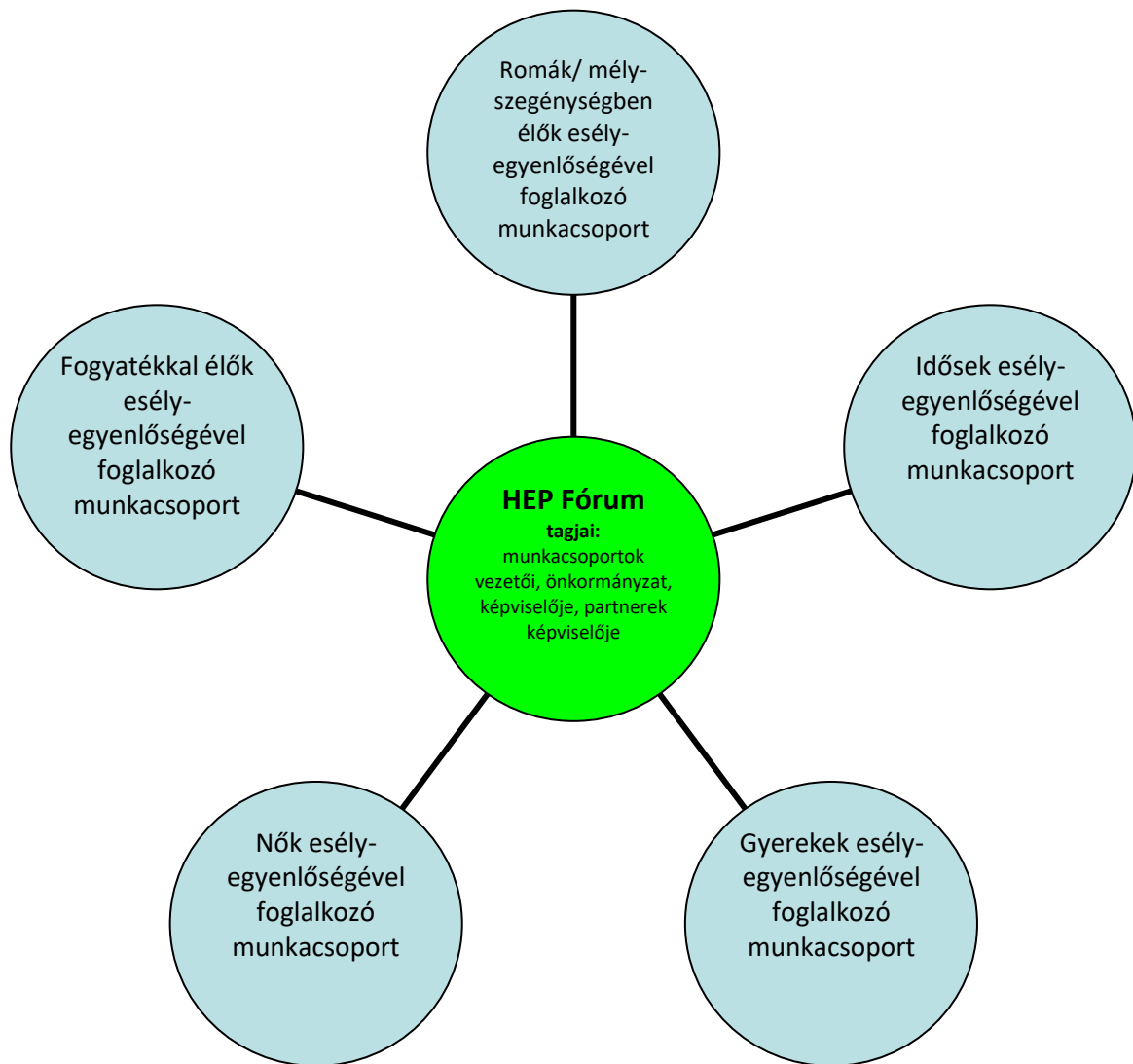
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bakonycsérnye nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bakonycsérnye nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 288/2023. (XI.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2023.11.28.

Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzata
Bakonycsérnye Rákóczi út 83.
Telefon/fax: 22/413-001
E-mail: pm.bakonycsérnye@morterseg.hu

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

Készült: Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. november 28-án megtartott soros képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

A szavazásban részt vett képviselők száma: 5 fő
A szavazás eredménye: 5 igen, 0 nem

Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének **288/2023. (XI.28.) határozata** **a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról**

Bakonycsérnye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendeletben foglalt kötelezettségének eleget téve Bakonycsérnye Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján, és megállapítást nyert, hogy a program helyzetelemzéseire továbbra is helytállóak, nincsenek lejárt határidejű intézkedések, hatékony és eredményes munka folyik, továbbá a program megfelel a módszertani útmutatónak.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal.

Turi Balázs
polgármester
sk

Fidrich Tamásné
jegyző
sk

A kivonat hiteles:

Szolnoki Szabina
igazgatási ügyintéző

